

बॅरि.शेषराव वानखेडे कला वाणिज्य कॉलेज, खापरखेडा.

आधुनिक जगाचा इतिहास

प्रश्नसंच(इतिहास) -बी. ए भाग ३

दीर्घोतरी प्रश्न

प्रकरण १. (अमेरीकन राज्यक्रांती)

- (१) अमेरीकन राज्यक्रांतीची कारणे आणि परिणाम सांगा.
- (२) अमेरीकन राज्य क्रांतीकालीन महत्त्वपूर्ण घटना स्पष्ट सांगा.

प्रकरण २. (फ्रेंच राज्यक्रांती)

- (३) फ्रेंच राज्यक्रांतीची कारणे आणि परिणाम सांगा.
- (४) फ्रेंच राज्यक्रांतीकालीन घडलेल्या घटनांविषयी माहिती लिहा.

प्रकरण ३.(रशियन राज्यक्रांती)

- (५) रशियन राज्यक्रांतीवर एक निबंध लिहा.
- (६) रशियन राज्यक्रांतीची कारणे आणि परिणाम सांगा.

प्रकरण ४. (यु.आ.आ. साम्राज्यवाद)

- (७) युरोपीयनांनी आशिया खंडात आपले साम्राज्य कसे प्रस्थापित केले, त्याची साधकबाधक चर्चा करा.
- (८) युरोपियनांनी आफ्रिका खंडात कसा वसाहतवाद निर्माण केला, त्याची चिकित्सा करा.

प्रकरण ५. (परराष्ट्रीय धोरण)

- (९) बिस्मार्कच्या परराष्ट्रीय धोरणाची उद्दिष्टे सांगून त्यावर साधकबाधक चर्चा करा.
- (१०) बिस्मार्कच्या परराष्ट्रीय धोरणाने गुप्त करायांचा पाया घातला व तो अखेर महायुद्धास कारण ठरला चर्चा करा.
- (११) कैसर विल्यम दुसऱ्याच्या परराष्ट्रीय धोरणाची उद्दिष्टे सांगून त्यावर साधकबाधक चर्चा करा.
- (१२) कैसर विल्यम द्वितीयचे परराष्ट्रीय धोरण महायुद्धास कसे कारण ठरले ते लिहा.

प्रकरण ६. (पूर्वीय समस्या)

- (१३) पूर्वीय समस्या कशी गुंतागुतीची झाली ? स्पष्ट करा.
- (१४) पूर्वीय समस्या महायुद्धास कशी कारण ठरली ? स्पष्ट करा.
- (१५) बर्लिन परिषद का घेण्यात आली ते सांगून पूर्वीय समस्या सोडविण्यात ती यशस्वी ठरली काय ?
- (१६) बॉर्नियाच्या आणीबाणीविषयी साधकबाधक चर्चा करा.
- (१७) पहिल्या व दुसऱ्या बाल्कन युद्धांची कारणे व परिणाम सांगा.
- (१८) पहिल्या व दुसऱ्या बाल्कन युद्धांविषयी माहिती लिहा.

प्रकरण ७. (रशियान-जपान युद्ध)

(१९) रशिया-जपान युद्धाची कारणे आणि परिणाम सांगा.

प्रकरण ८. (पहिले महायुद्ध)

(२०) पहिल्या महायुद्धाची पार्श्वभूमी सांगा.

(२१) पहिल्या महायुद्धाची कारणे व परिणाम सांगा.

(२२) विल्यम दुसऱ्याचे परराष्ट्रीय धोरण पहिल्या महायुद्धास कितपत जबाबदार ठरले?

प्रकरण ९ (व्हर्सायचा तह)

(२३) पॅरिस शांतता परिषदेतील चार बड्या राष्ट्रांचे दृष्टीकोण सांगून व्हर्सायच्या कराराचे विश्लेषण करा.

(२४) व्हर्सायच्या तहाचे मूल्यामापन करा.

(२५) व्हर्साय कराराचे परिणाम सांगा.

प्रकरण १० (राष्ट्रसंघ)

(२६) राष्ट्रसंघाची उद्दिष्टे सांगून त्याच्या प्रमुख घटकांची माहिती सांगा.

(२७) राष्ट्रसंघाने केलेल्या कार्याविषयी माहिती लिहा.

(२८) राष्ट्रसंघावर शोडक्यात निबंध लिहा.

प्रकरण ११ (नाझी जर्मनीचा उदय)

(२९) हिटलरचे परराष्ट्रीय धोरण स्पष्ट करा.

(३०) हिटलरच्या अंतर्गत धोरणाविषयी माहिती लिहा.

(३१) म्यूनिक कराराची साधकबाधक चर्चा करा.

प्रकरण १२. (इटलीत फॅसिझमचा उदय)

(३२) फॅसिझमचा उदयाची कारणे सांगून मुसोलिनीचे परराष्ट्रीय धोरण महायुद्धात कसे जबाबदार ठरले ते स्पष्ट करा.

(३३) मुसोलिनीच्या परराष्ट्रीय धोरणाची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.

(३४) मुसोलिनीच्या अंतर्गत आणि परराष्ट्रीय धोरणावर निबंध लिहा.

प्रकरण १३. (द्वितीय महायुद्ध)

(३५) पहिल्या महायुद्धानंतर दुसऱ्या महायुद्धापर्यंतच्या काळात उद्भवलेल्या युद्धनुकसानभरपाईच्या समस्येवर तसेच शस्त्रकपातीच्या समस्यांवर विश्लेषणात्मक टीका करा.

(३६) दुसऱ्या महायुद्धाची कारणे आणि परिणाम सांगा.

प्रकरण १४ (संयुक्त राष्ट्रसंघ)

(३७) संयुक्त राष्ट्रसंघाचे प्रमुख घटक सांगून त्याचे कार्य स्पष्ट करा ?

(३८) संयुक्त राष्ट्रसंघाची निर्मिती का झाली ते सांगून संयुक्त राष्ट्रसंघाचे कार्य स्पष्ट करा.

प्रकरण १७ (शीतयुद्ध)

(३९) शीतयुद्धाची कारणे आणि परिणाम सांगा ?

(४०) शीतयुद्धाच्या २० व्या शतकातील वाटचालीचा आढावा घ्या.

(४१) शीतयुद्धावर थोडक्यात निबंध लिहा.

प्रकरण १६. (जागतिकीकरण)

(४२) जागतिकीकरणावर निबंध लिहा.

(४३) जागतिक व्यापार संघटनेची कारणे व परिणाम सांगा.

(४४) जागतिकीकरणात उदारीकरण व स्वाजगीकरणाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

(४५) जागतिकीकरणाचे परिणाम लिहा.

प्रकरण १७. (माहिती तंत्रज्ञानाची प्रगती)

(४६) माहिती तंत्रज्ञानाचा उदय व विकास कसा होत गेला ते सांगून दैनंदिन जीवनातील माहिती तंत्रज्ञानाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

(४७) माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञानावर निबंध लिहा.

❖ लघुत्तरी प्रश्न

प्रकरण १. (अमेरिकन राज्यक्रांती)

- (१) इंग्लंडचे वसाहतींशी कसे सदोष व्यापारी धोरण होते ?
- (२) वसाहतकर व इंग्लंडमधील जनतेतील विचारसरणीमध्ये कशी तफावत होती ?
- (३) सप्तवार्षिक युद्धाविषयी माहिती लिहा.
- (४) वसाहतकारांमध्ये स्वातंत्र्याची भावना कशी जागृत झाली ?
- (५) सप्तवार्षिक युद्धानंतर वसाहतकारांवर कोणकोणते कायदे लावण्यात आले ?
- (६) स्टॅम्प ॲक्टविषयी माहिती लिहा.
- (७) ब्रिटिशांनी स्पॅम्प ॲक्ट रद्द का केला ?
- (८) टाऊनशेंउ याने वसाहतकारांवर नव्याने कोणत्या जकाती लावल्या ?
- (९) बोस्टन चहा प्रकरणाविषयी माहिती लिहा.
- (१०) फिलाडेल्फिया येथील पहिल्या कॉन्टिनेंटल परिषदेविषयी माहिती लिहा.
- (११) फिलाडेल्फिया येथील दुसऱ्या कॉन्टिनेंटल परिषदेविषयी माहिती लिहा.
- (१२) साराटोगाच्या लढाईविषयी माहिती लिहा.
- (१३) व्हर्सेलिसच्या तहाविषयी माहिती लिहा.
- (१४) वसाहतकारांच्या विजयाची अथवा इंग्लंडच्या पराजयाची कारणे सांगा.
- (१५) अमेरिकन राज्यक्रांती परिणाम सांगा.

प्रकरण २ (फ्रेंच राज्यक्रांती)

- (१) १६ वा लुई अधिकार पदावर आला, तेव्हा त्याच्या समोर कोणत्या अडचणी होत्या ?
- (२) तूर्जो या अर्थशास्त्रज्ञाने फ्रांसमध्ये केलेल्या आर्थिक सुधारणांविषयी माहिती लिहा.
- (३) नेकर या फ्रेंच अर्थशास्त्रज्ञाविषयी माहिती लिहा.
- (४) फ्रांसमधील अर्थमंत्री केलॉन याने देशाला कसे कर्जबाजारी केले ?
- (५) इस्टेट्स जनरल अथवा राष्ट्रीय सभेचे १७८९ मधील कार्य विशद करा.
- (६) फ्रेंच क्रांतीची कारणे थोडक्यात सांगा.
- (७) क्रांतीपूर्व फ्रांसमधील सामाजिक स्थितीविषयी माहिती लिहा.
- (८) क्रांतीपूर्व फ्रांसमधील मध्यमवर्गाच्या स्थितीविषयी माहिती लिहा.
- (९) क्रांतीपूर्व फ्रांसमधील आर्थिक स्थिती कशी होती ?
- (१०) अमेरिकन स्वातंत्र्ययुद्धाचा फ्रेंच जनतेवर काय परिणाम झाला ?

- (११) बॅस्टिलच्या हल्ल्याचे महत्त्व आणि परिणाम सांगा.
- (१२) मानवी हक्काच्या जाहिरनाम्याविषयी माहिती सांगा.
- (१३) क्रांतीपूर्व फ्रांसमधील धार्मिक जीवनाविषयी माहिती लिहा.
- (१४) फ्रांसमधील घटना समितीचे विसर्जन केल्यावर अधिकारावर आलेल्या विधीमंडळाच्या कार्याविषयी माहिती लिहा.
- (१५) फ्रांस-ऑस्ट्रिया युद्धाविषयी माहिती लिहा.
- (१६) नॅशनल कन्व्हेंशनविषयी माहिती लिहा.
- (१७) फ्रेंच राज्यक्रांतीचे परिणाम सांगा.

प्रकरण ३(रशियन राज्यक्रांती)

- (१) क्रांतीपूर्व रशियातील सामाजिक स्थितीविषयी माहिती लिहा.
- (२) क्रांतीपूर्व रशियातील आर्थिक स्थितीविषयी माहिती लिहा.
- (३) क्रांतीपूर्व रशियातील राजकीय स्थितीविषयी माहिती लिहा.
- (४) रशियात समाजवादी विचारांचा प्रभाव कसा निर्माण होत गेला ?
- (५) १९०५ मधील रशियात झालेल्या कामगार क्रांतीविषयी माहिती लिहा.
- (६) पहिल्या महायुद्ध काळातील रशियाच्या स्थितीविषयी माहिती लिहा.
- (७) १९१७ मध्ये रशियात स्थापन झालेल्या हंगामी सरकारविषयी माहिती लिहा.
- (८) नोव्हें. १९१७ मध्ये रशियात झालेल्या बोल्शेविक क्रांतीविषयी माहिती लिहा.

प्रकरण ४ (यु.आ.आ साम्राज्यवाद)

- (१) युरोपियन राष्ट्रांना भौगोलिक शोधांची गरज कां वाटू लागली ?
- (२) भौगोलिक शोध लावण्यामध्ये आरंभीच्या काळात पोर्तुगाल व स्पेनची मत्तेदारी कशी निर्माण झाली ? त्यासंबंधी माहिती लिहा.
- (३) वसाहतवादाची कारणे सांगा.
- (४) आर्मेडाच्या युद्धाविषयी माहिती लिहा.
- (५) फिलिपाईन्समध्ये स्पेनने आपली सत्ता कशी स्थापन केली ?
- (६) फिलिपाईन्समध्ये स्पेनची जागा अमेरिकेने कशी घेतली ? किंवा अमेरिकेने फिलिपाईन्समध्ये कशाप्रकारे सत्ता हस्तगत केली ?
- (७) इंग्रजांनी ब्रह्मदेशात आपले राज्य कसे स्थापन केले ?
- (८) फ्रेंचांनी व्हिएतनामची वसाहत कशी हस्तगत केली ?
- (९) इंडोनेशियातील डचांच्या साम्राज्याविषयी माहिती लिहा.
- (१०) तुर्कस्थानचे युरोपियनांनी कसे विघटन केले ?
- (११) युरोपियन वसाहतवादाचे आशिया खंडावर झालेले परिणाम सांगा.

- (१२) आरंभीच्या काळात युरोपियन राष्ट्रांना आशिया खंडाविषयी माहिती नसण्याचे कारण सांगा.
- (१३) युरोपियन्स आफ्रिकेकडे का वळले ? किंवा आफ्रिकेच्या शोधाची कारणे सांगा.
- (१४) युरोपियन वसाहतवादाचे आफ्रिका खंडावर झालेले परिणाम सांगा. किंवा युरोपियन साम्राज्यवादाचे आफ्रिकेवर झालेले परिणाम सांगा.
- (१५) वसाहतवादाची कारणे सांगा.

प्रकरण ५ (परराष्ट्रीय धोरण)

- (१) ड्रे कॅसर बंड अथवा त्रिसम्राट संघ का तयार करण्यात आला ?
- (२) ड्रे कॅसर बंड अथवा त्रिसम्राट संघाविषयी माहिती लिहा.
- (३) ऑस्ट्रिया-जर्मनी-रशिया यांच्यात १८७३ मध्ये झालेल्या त्रिसम्राट संघातील लिखित कराराविषयी माहिती लिहा.
- (४) दुभंगलेल्या त्रिसम्राट संघाच्या पुनर्निर्मितीसाठी बिस्मार्कने केलेल्या प्रयत्नांविषयी माहिती लिहा.
- (५) १८८१ मध्ये जर्मनी-ऑस्ट्रिया-रशिया यांच्यात झालेल्या गुप्त कराराविषयी माहिती लिहा.
- (६) १८७९ मध्ये झालेल्या द्विराष्ट्र मैत्री कराराविषयी ; वनंस ।ससपंदबमद्द माहिती लिहा.
- (७) त्रिसम्राट करार कां दुभंगल्या गेला ?
- (८) द्विराष्ट्र मैत्री करार कलमे सांगून त्याचे परिणाम सांगा.
- (९) द्विराष्ट्र मैत्री करार घडून येण्यास कारणीभूत ठरलेली परिस्थिती स्पष्ट करा.
- (१०) त्रिराष्ट्र मैत्री कराराची (१८८२) ; जतपचसम ।ससपंदबमद्द कारणे सांगा.
- (११) त्रिराष्ट्र मैत्री कराराची कलमे सांगून परिणाम सांगा.
- (१२) रशिया-जर्मनी यांच्यात पुनःसंरक्षणात्मक करार (१८८७) का घडून आला ?
- (१३) पुनःसंरक्षणात्मक कराराची कलमे च परिणाम सांगा.
- (१४) बिस्मार्कच्या काळातील इंग्लंड-जर्मनी संबंधांवर टिपणे लिहा.
- (१५) बिस्मार्कला राजीनामा का द्यावा लागला ?
- (१६) विल्यम द्वितीयच्या परराष्ट्रीय धोरणाची उद्दिष्टे सांगा.
- (१७) फ्रांस-रशिया यांच्यात झालेल्या द्वितीय लष्करी कराराविषयीची (१८९४) कारणे सांगा.
- (१८) फ्रांसला रशियाशी मैत्री करण्याची आवश्यकता का वाटली ?
- (१९) रशियाला फ्रांसशी मैत्री करण्याची आवश्यकता का वाटली ?
- (२०) द्विराष्ट्र लष्करी कराराची कलमे सांगून त्याचे परिणाम सांगा.
- (२१) इंग्लंडच्या अलिप्ततेच्या धोरणाविषयी माहिती लिहा.
- (२२) बोअर युद्धाविषयी माहिती लिहा.
- (२३) इंग्लंडच्या राजकीय एकाकीपणाविषयी माहिती लिहा.

- (२४) विल्यम द्वितीयच्या काळातील इंग्लंड-जर्मनी यांच्यातील संबंधाविषयी माहिती लिहा.
- (२५) इंग्लंड-जपान कराराविषयी (३० जानेवारी १९०२) माहिती लिहा.
- (२६) इंग्लंड-फ्रांस यांच्यात झालेल्या ट्रिअल्ट कराराविषयी (१९०४) माहिती लिहा.
- (२७) इंग्लंड-फ्रांस यांच्यात झालेल्या ट्रिअल्ट कराराची कारणे सांगा.
- (२८) इंग्लंड-फ्रांस करारातील कलमे सांगून परिणाम सांगा.
- (२९) त्रिअल्ट कराराविषयी (१९०७) माहिती सांगा.
- (३०) त्रिअल्ट कराराची कारणे सांगा.
- (३१) मोरोक्कोच्या आणीबाणीविषयी माहिती लिहा.
- (३२) अल्जेसिरास परिषदेविषयी माहिती लिहा.
- (३३) अल्जेसिरास परिषदेचे परिणाम सांगा.
- (३४) त्रिअल्ट कराराची कलमे व परिणाम सांगा.
- (३५) अगादीच्या आणीबाणीविषयी माहिती लिहा.
- (३६) इंग्लंड-जर्मनी नाविक स्पर्धेवर टिपणे लिहा.
- (३७) सेराजेव्हो आणीबाणी (१९१४) विषयी माहिती लिहा.
- (३८) कैसर विल्यम द्वितीयच्या काळातील नाविक स्पर्धेचे परिणाम काय झाले ?

प्रकरण ६ (पूर्वीय समस्या)

- (१) पूर्वीय समस्येत युरोपियन राष्ट्रांना का रूची होती ?
- (२) पूर्वीय समस्या म्हणजे काय ते सांगून ती का निर्माण झाली ?
- (३) पूर्वीय समस्या १८ व्या शतकाच्या उत्तरार्धात का निर्माण झाली ?
- (४) क्रीमियाच्या युद्धाविषयी माहिती लिहा.
- (५) १८७६ मधील रशिया -तुर्कस्थान युद्धाविषयी माहिती लिहा.
- (६) सॅनस्टिफॅनोच्या तहाविषयी (१८७७-७८) माहिती लिहा.
- (७) सॅनस्टिफॅनोच्या तहाचे परिणाम सांगा.
- (८) युरोपियन राष्ट्रांना बर्लिन परिषदेचे आयोजन का करावे लागले ?
- (९) बर्लिन परिषदेत घेण्यात आलेल्या निर्णयांविषयी माहिती लिहा.
- (१०) बर्लिन परिषदेचे परिणाम सांगा.
- (११) बर्लिन परिषदेत बिस्मार्कने निष्पक्ष मध्यस्थ म्हणून कितपत यशस्वी भूमिका पार पाडली ?
- (१२) बर्लिन परिषदेनंतर १९०८ पर्यंत पूर्वीय समस्येला कसे वळण मिळाले ?
- (१३) बर्लिन परिषदेनंतर १९०८ पर्यंतच्या बल्गेरियात घडलेल्या घटनांविषयी माहिती लिहा.

- (१४) बर्लिन परिषदेनंतर १९०८ पर्यंतच्या ग्रीस आणि क्रीटमध्ये घडलेल्या घटनांविषयी माहिती लिहा.
- (१५) १९०८ मधील तुर्कस्थानमधील तरुण तुर्क क्रांतीविषयी माहिती लिहा.
- (१६) तरुण तुर्क क्रांतीची कारणे सांगा.
- (१७) सुल्तान अब्दुल हमीदच्या अंतर्गत आणि परराष्ट्रीय धोरणाविषयी माहिती लिहा.
- (१८) १९०८ च्या बॉस्निया आणि बाणीविषयी माहिती लिहा.
- (१९) ऑस्ट्रियाने बॉस्निया-हर्जगोविना का गिळंकृत केला ?
- (२०) इटलीच्या ट्रिपोलावरील आक्रमणाविषयी (१९११) माहिती लिहा.
- (२१) पहिल्या बाल्कन युद्धाची (१९१२) कारणे सांगा.
- (२२) अल्बनियाच्या समस्येविषयी माहिती लिहा.
- (२३) पहिल्या बाल्कन युद्धानंतर घेण्यात आलेल्या लंडन परिषदेविषयी माहिती लिहा.
- (२४) दुसऱ्या बाल्कन युद्धाची कारणे सांगा.
- (२५) दुसऱ्या बाल्कन युद्धाचे परिणाम सांगा.
- (२६) पहिल्या बाल्कन युद्धानंतर बल्गेरिया कसा एकटा पडला ?
- (२७) बर्लिन-बगदाद रेल्वे योजनेविषयी माहिती लिहा.
- (२८) तुर्कस्थानचा सुल्तान अब्दुल हमीदविषयी माहिती लिहा.

प्रकरण ७ (रशियन-जपान युद्ध)

- (१) १७ व्या शतकाच्या शेवटच्या दशकात रशिया-जपान संबंध कसे स्थापन झाले ?
- (२) १८ व्या शतकातील रशिया-जपान संबंधांविषयी माहिती लिहा.
- (३) १८५५ मध्ये झालेल्या रशिया-जपान कराराविषयी माहिती लिहा.
- (४) १९ व्या शतकातील उत्तरार्धातील चीन-जपान संबंधांवर प्रकाश टाका.
- (५) कोरियात परकीयांचा प्रवेश कसा झाला ?
- (६) मांचूरियात रशियाने केलेल्या साम्राज्यविस्ताराबाबत माहिती लिहा.
- (७) चीन-जपान युद्धाची (१८९५) कारणे सांगा.
- (८) शिमोनोकीच्या तहावर टिपणे लिहा.
- (९) चीन-जपान युद्धात चीनचा पराजय का झाला ?
- (१०) चीन-जपान युद्धाचे परिणाम सांगा.
- (११) मांचूरियाबाबत जपानची भूमिका स्पष्ट करा.
- (१२) कोरियात रशियाने आपला हस्तक्षेप कसा केला ?
- (१३) कोरियाची राणी मिन हिच्या मृत्यूनंतर कोरियाचा प्रभाव कसा होत गेला ?

- (१४) कोरियामध्ये रशिया-जपान यांच्यातील हितसंबंध कसे टकरत होते ? त्यावर प्रकाश टाका.
- (१५) बॉक्सर बंडाचा रशियाने स्वतःसाठी कसा उपयोग करून घेतला ?
- (१६) बॉक्सर बंडाचा जपानच्या साम्राज्यवादावर काय परिणाम झाला ?
- (१७) जपानचा प्रधानमंत्री इतोची याने १९०२ मध्ये सेंट पीटर्सबर्गला दिलेल्या भेटीविषयी माहिती लिहा.
- (१८) इंग्लंड-जपान मैत्री कराराविषयी (१९०२) माहिती लिहा.?
- (१९) रशिया-चीन यांच्यात झालेल्या एप्रिल १९०२ च्या कराराविषयी माहिती लिहा.
- (२०) मन-कान-कोकान योजनेविषयी माहिती लिहा.
- (२१) २० व्या शतकाच्या पहिल्या दशकातील रशियाच्या मांचूरियातील साम्राज्यवादी भूमिकेविषयी माहिती लिहा.
- (२२) १९०४-०५ च्या रशिया-जापान युद्धाची कारणे सांगा.
- (२३) १९०४-०५ च्या रशिया-जपान युद्धाविषयी थोडक्यात वर्णन करा.
- (२४) १९०४-०५ च्या जपानच्या विजयी घोडदौडीविषयी माहिती लिहा.
- (२५) रशिया-जपान युद्धामध्ये अमेरिकेने मध्यस्थी का केली ? त्यासंबंधी प्रकाश टाका.
- (२६) रशिया-जपान युद्धाचे महत्त्व सांगा.
- (२७) रशिया-जपान युद्धाचे परिणाम सांगा.
- (२८) पोर्टस्माऊथ तहाविषयी माहिती लिहा.
- (२९) चीनमधील परकीयांच्या आर्थिक साम्राज्यवादाविषयी माहिती लिहा.
- (३०) रशिया -जपान युद्धातील रशियाच्या पराजयाची कारणे सांगा.

प्रकरण ८ (पहिले महायुद्ध)

- (१) पूर्वीय समस्येमध्ये विविध राष्ट्रांचे हितसंबंध कसे गुंतले होते ?
- (२) विल्यम दुसऱ्याच्या परराष्ट्रीय धोरणाची मुख्य सूत्रे सांगा.
- (३) मोरोक्कोच्या समस्येविषयी थोडक्यात माहिती लिहा. किंवा मोराक्को समस्या पहिल्या महायुद्धास कशी कारणीभूत ठरली ?
- (४) जर्मनीची नाविक स्पर्धा महायुद्धास कशी कारण ठरली.
- (५) सेराजेव्हो आणिबाणी (१९१४) पहिल्या महायुद्धाचे तात्कालिक कारण कशी ठरली ती लिहा ?
- (६) अमेरिकेने पहिल्या महायुद्धात भाग का घेतला ?
- (७) महायुद्धातील मुख्य युद्धाघटनांविषयी थोडक्यात माहिती लिहा.
- (८) महायुद्धातून रशियाने का माघार घेतली, त्याविषयी माहिती लिहा.
- (९) पहिल्या महायुद्धात जर्मनीचा पराजय का झाला ? किंवा जर्मनीच्या पराजयाची कारणे सांगा.
- (१०) पहिल्या महायुद्धाचे परिणाम सांगा.

प्रकरण १० (राष्ट्रसंघ)

- (१) राष्ट्रसंघाचे उद्दिष्ट थोडक्यात सांगा.
- (२) राष्ट्रसंघाच्या रचनेविषयी माहिती लिहा.
- (३) राष्ट्रसंघाच्या महासभा किंवा असेंब्लीविषयी थोडक्यात माहिती लिहा.
- (४) राष्ट्रसंघाच्या परिषदेविषयी (समिती कौन्सिल) थोडक्यात माहिती लिहा.
- (५) राष्ट्रसंघाच्या सचिवालयाविषयी थोडक्यात माहिती लिहा.
- (६) आंतरराष्ट्रीय न्यायालयाविषयी माहिती लिहा.
- (७) आंतरराष्ट्रीय कामगार (मजूर) संघटनेविषयी ;स्ट्रुट्ट माहिती लिहा.
- (८) आजांकित प्रदेशाचा (मॅंडेट्स) प्रश्न राष्ट्रसंघाचे कसा सोडविला ?
- (९) अल्पसंख्यकांचा प्रश्न सोडविण्यात राष्ट्रसंघ कितपत यशस्वी झाला ?
- (१०) राष्ट्रसंघाने आर्थिक, सामाजिक व मानवतावादी केलेल्या कार्याविषयी माहिती लिहा.
- (११) थोडक्यात माहिती लिहा.
- (१) राष्ट्रसंघाचे राजकीय कार्य (२) कोपर्सू प्रकरण(१९२३) (३) ग्रीस-बल्गेरिया संघर्ष (१९२७)
- (४) मांचूरिया प्रकरण (१९३१-३३) (५) इटली-अथियोपिया प्रकरण (१९३४-१९३६)
- (१२) राष्ट्रसंघाच्या अपयशाची कारणे सांगा.

प्रकरण ११ (नाझी जर्मनीचा उदय)

- (१) वारमर लोकसत्ताकाविषयी माहिती लिहा.
- (२) हिटलरच्या उदयाची कारणे सांगा.
- (३) डॉविस योजनेविषयी माहिती लिहा.
- (४) वायमर सरकारचे पतन का व कसे झाले ?
- (५) नॅशनल सोशॅलिस्ट जर्मन वर्कर्स पार्टीबद्दल माहिती लिहा.
- (६) नाझी पक्षाच्या कार्यक्रमाविषयी माहिती लिहा.
- (७) हिटलरने चान्सलरपद कसे प्राप्त केले ?
- (८) नाझीवादाचे युरोपात कसे पडसाद उमटले ?
- (९) हिटलरच्या परराष्ट्रीय धोरणाची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
- (१०) हिटलरने व्हर्सायचा करार कसा धुडकावला ?

- (११) हिटलर-पोलंड अनाक्रमण करारा (इ.स.१९३४) विषयी माहिती लिहा.
- (१२) १९३४ मध्ये ऑस्ट्रिया गिळंकृत करण्याचा हिटलरचा प्रयत्न कसा फसला ?
- (१३) स्ट्रेसो परिषदेविषयी माहिती लिहा.
- (१४) रोम-बर्लिन (हिटलर-मुसोलिनी मैत्री) अक्षगटाविषयी माहिती लिहा.
- (१५) रोम-बर्लिन-टोकियो अक्षगटाविषयी माहिती लिहा.
- (१६) हिटलरने ऑस्ट्रिया कसे गिळंकृत केले ?
- (१७) हिटलरने ऑस्ट्रियाचे विलिनीकरण केल्याचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- (१८) म्यूनिक करारावर टिपणे लिहा.
- (१९) हिटलरने सुडेटनलँड कसा गिळंकृत केला ?
- (२०) हिटलरने झेकोस्लोव्हाकिया कसा गिळंकृत केला ?
- (२१) रशिया-जर्मनी अनाक्रमण करारावर (१९३९) टिपणे लिहा.
- (२२) हिटलरच्या पोलंडवरील आक्रमणावर टिपणे लिहा.
- (२३) वायमर लोकसत्ताक कसे संपुष्टात आले ?
- (२४) हिटलरचे ज्युंविषयक धोरण स्पष्ट करा.
- (२५) हिटलरचे धार्मिक धोरण स्पष्ट करा.
- (२६) हिटलरचे आर्थिक धोरण स्पष्ट करा.
- (२७) हिटलरचे जर्मनीतील बेरोजगारीची समस्या कशी सोडविली ?
- (२८) हिटलरचे शिक्षणविषयक धोरण स्पष्ट करा.

प्रकरण १२ (इटलीत फॅसिझमचा उदय)

- (१) पहिल्या महायुद्धानंतर इटलीत आलेल्या नैराश्यपूर्ण वातावरणावर प्रकाश टाका.
- (२) फॅसिझमच्या उदयाची कारणे सांगा.
- (३) फॅसिस्ट तत्त्वज्ञानविषयी माहिती लिहा.
- (४) मुसोलिनीचे अंतर्गत धोरण थोडक्यात लिहा.
- (५) मुसोलिनीने इटलीतील सत्ता आपल्या हातात कशी घेतली ?
- (६) सत्ता हातात आल्यावर मुसोलिनीने केंद्रीय सत्ता कशी प्राप्त केली ?
- (७) मुसोलिनीने केंद्रीय सरकार कसे मजबूत केले ?
- (८) मुसोलिनीने इटलीचे आर्थिक प्रगती कशी घडवून आणली ?
- (९) मुसोलिनीने शिक्षणविषयक धोरण स्पष्ट करा.
- (१०) मुसोलिनी-पोप कराराविषयी माहिती लिहा.

- (११) मुसोलिनीने अल्बानियाशी केलेल्या टिराना कराराविषयी माहिती लिहा.?
- (१२) मुसोलिनीच्या परराष्ट्रीय धोरणाची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
- (१३) कोपर्चू प्रकरणविषयी माहिती लिहा.
- (१४) प्यूमविषयी इटलीचे धोरण स्पष्ट करा.
- (१५) मुसोलिनीने अँबिसीनिया कसा गिळंकृत केला ?
- (१६) रोम-बर्लिन युतीविषयी (१९३६) माहिती लिहा.
- (१७) रोम-बर्लिन- टोकियो अक्षगटाविषयी माहिती लिहा.
- (१८) स्पेनच्या गृह युद्धाविषयी माहिती लिहा.
- (१९) स्पेनच्या गृहयुद्धाचे इटलीत कसे पडसाद उमटले ?

प्रकरण १३ (द्वितीय महायुद्ध)

- (१) पहिल्या महायुद्धोत्तर उद्भवलेल्या युद्धनुकसानभरपाईच्या समस्येविषयी माहिती लिहा.
- (२) युद्धनुकसानभरपाईच्याबाबत इंग्लंड-फ्रांसचे मत स्पष्ट करा.
- (३) फ्रांसने च्हर प्रांत का व्यापला ?
- (४) फ्रांसने च्हर प्रांत व्यापल्यामुळे जर्मनीवर काय परिणाम झाले ?
- (५) पहिल्या महायुद्धानंतर इंग्लंड-फ्रांस मतभेद कसे वाढत गेले, ते स्पष्ट करा.
- (६) स्वतंत्र व्हाईनलँड आंदोलनाविषयी माहिती लिहा.
- (७) स्वतंत्र व्हाईनलँड आंदोलनाबाबत फ्रांसच्या भूमिकेबद्दल माहिती लिहा.
- (८) डॅविस योजनेविषयी माहिती लिहा.
- (९) यंग योजनेविषयी माहिती लिहा.
- (१०) १९२९ मध्ये आलेल्या जागतिक आर्थिक मंदीविषयी लिहा.
- (११) पहिल्या महायुद्धानंतर युरोपातील विविध राष्ट्रांना एकमेकांशी करार करण्याची आवश्यकता का वाटू लागली ?
- (१२) एकमेकांना (परस्पर) मदत करणाऱ्या तहाच्या (१९२३) मसुद्याविषयी माहिती लिहा.
- (१३) जिनेव्हा कराराविषयी (१९२४) माहिती लिहा.
- (१४) लोकार्नो करार अथवा व्हाईनलँड करारा (१९२५) विषयी माहिती लिहा.
- (१५) लोकार्नो कराराचे परिणाम सांगा.
- (१६) केलॉग-ब्रिऑड करार अथवा पॅरिस कराराविषयी माहिती लिहा.
- (१७) पहिल्या महायुद्धानंतर शस्त्रकपात करण्यासाठी करण्यात आलेल्या प्रयत्नाविषयी माहिती लिहा.
- (१८) १९२७ मध्ये झालेल्या जिनेव्हा शस्त्रकपात परिषदेवर टिपणे लिहा.
- (१९) लंडन परिषदेविषयी माहिती लिहा.

- (२०) जून १९४१ मध्ये हिटलरने रशियावर केलेल्या आक्रमणाविषयी माहिती लिहा.
- (२१) १ सप्टेंबर १९३९ रोजी हिटलरने केलेल्या पोलंडवरील आक्रमणाविषयी माहिती लिहा.
- (२२) १९४१ मध्ये जपानने पर्लहार्बर बंदरावर केलेल्या आक्रमणाविषयी माहिती लिहा.
- (२३) युद्धोत्तर जपानची व्यवस्था कशी लावण्यात आली ?
- (२४) अमेरिकेने नागासाकी व हिरोशिमावर अणुबॉम्ब का टाकले ?
- (२५) अटलांटिक चार्टरवर माहिती लिहा.
- (२६) १९४३ मध्ये आयोजित करण्यात आलेल्या मास्को परिषदेविषयी माहिती लिहा.
- (२७) १९४४ मधील डंबार्टन ओकस् (वॉशिंग्टन परिषद) परिषदेविषयी माहिती लिहा.
- (२८) १९४५ मधील याल्टा परिषदेविषयी माहिती लिहा.
- (२९) १९४५ मधील सॅनफ्रान्सिस्को परिषदेविषयी माहिती लिहा.
- (३०) १९४५ मधील पोर्ट्सडॅम परिषदेविषयी माहिती लिहा.
- (३१) दुसऱ्या महायुद्धाची महत्वपूर्ण कारणे सांगा.
- (३२) दुसऱ्या महायुद्धाचे परिणाम स्पष्ट करा.

प्रकरण १४ (संयुक्त राष्ट्रसंघ)

- (१) संयुक्त राष्ट्रसंघाचे हेतू, उद्दिष्टे व तत्त्व स्पष्ट करा.
- (२) संयुक्त राष्ट्रसंघाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- (३) साधारणसभा किंवा महासभेविषयी थोडक्यात माहिती लिहा.
- (४) सुरक्षा परिषदेविषयी थोडक्यात माहिती लिहा.
- (५) आर्थिक व सामाजिक परिषदेविषयी थोडक्यात माहिती लिहा.
- (६) विश्वस्त परिषदेविषयी थोडक्यात माहिती लिहा.
- (७) आंतरराष्ट्रीय न्यायालया माहिती लिहा.
- (८) सचिवालयाविषयी थोडक्यात माहिती लिहा.
- (९) खालील संघटनांविषयी थोडक्यात माहिती लिहा.**
- (१) आंतरराष्ट्रीय कामगार संघटना ;ऍस्प्लूद
- (२) खाद्य आणि कृषी संघटना ;शुण्ट्प्लूद
- (३) आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी ;ऍडण्श्लूद
- (४) जागतिक बँक ;ऍठण्त्प्लूद
- (५) आंतरराष्ट्रीय शैक्षणिक, सांस्कृतिक संघटना (युनेस्को- ऱ्छ्नेस्ट)
- (६) जागतिक आरोग्य संघटना ;ऍण्त्प्लूद

- (७) आंतरराष्ट्रीय बालक- आपत्कालीन निधी (युनेस्को- ऱ्छल्मशुद्ध
- (८) आंतरराष्ट्रीय नागरी विमान वाहतूक संघटना ;ण्णल्ण्णुद्ध
- (९) जागतिक टपाल संघ ँण्णण्णुद्ध
- (१०) आंतरराष्ट्रीय दूरसंचारसंघ ;ण्णण्णुद्ध
- (११) जागतिक हवामान संघटना
- (१२) सागरी वाहतूक सल्लागार संघटना
- (१३) जागतिक शरणार्थी संघटना
- (१४) आंतरराष्ट्रीय अणुशक्ती संघटना
- (१५) राष्ट्रसंघ व संयुक्त राष्ट्रसंघ यांच्यातील साम्या व भेद स्पष्ट करा.
- (१६) संयुक्त राष्ट्रसंघाचे कार्य थोडक्यात विषद करा.

प्रकरण १५ (शीतयुद्ध)

- (१) 'शीतयुद्ध' हा शब्दप्रयोग सर्वप्रथम कोणी व का केला ?
- (२) शीतयुद्धाची कारणे सांगा.
- (३) शीतयुद्धाची साधने स्पष्ट करा.
- (४) टुमन सिद्धांताविषयी थोडक्यात माहिती लिहा.
- (५) 'मार्शल योजने' विषयी थोडक्यात माहिती लिहा.
- (६) 'कोमिन्फार्म' विषयी माहिती लिहा.
- (७) जून १९४८ ते मे १९४९ या काळातील रशियाने बर्लिनची कोंडी कशी केली ते स्पष्ट करा.
- (८) कोरियाच्या समस्येविषयी माहिती लिहा.
- (९) नाटो करारविषयी माहिती लिहा.
- (१०) शीतयुद्धकाळात झालेल्या करारांविषयी माहिती लिहा.
- (११) दक्षिणपूर्व आशिया करार संगठना विषयी थोडक्यात माहिती लिहा.
- (१२) सीटो कराराचे महत्व स्पष्ट करा.
- (१३) सीटो कराराचे मूल्यमापन करा.
- (१४) वॉर्सा करारविषयी थोडक्यात माहिती लिहा.
- (१५) वॉर्सा कराराचे महत्व स्पष्ट करा.
- (१६) केंद्रीय करार संगठन अथवा बगदाद करारविषयी थोडक्यात माहिती लिहा.
- (१७) बगदाद कराराचे उद्दिष्ट स्पष्ट करा.
- (१८) द्वितीय महायुद्धानंतर जे विविध करार झालेत, त्याचे परिक्षण करा.

- (१३) शीतयुद्धाचे परिणाम सांगा.
- (२०) २० व्या शतकातील विह्वलनामच्या समस्येचा शीतयुद्धांतर काय परिणाम झाला ?
- (२१) सप्टेंबर १९७३ मधील रशियाच्या खुश्चेव्हच्या अमेरिका भेटी विषयीचा वृत्तांत लिहा.
- (२२) पॅरिस शिखर परिषदे विषयी माहिती लिहा.
- (२३) ०२ विमान प्रकरणाविषयी माहिती लिहा.
- (२४) डॉ.फिडेल कॅस्ट्रोच्या क्युबामधील अधिकारग्रहणानंतरक्युबात घडलेल्या घडामोडीविषयी माहिती लिहा.
- (२५) रशिया-चीन मतभेदांचा शीतयुद्धांतर कसा प्रभाव पडला ?
- (२६) अरब-इस्राइल संघर्षा विषयी माहिती लिहा.
- (२७) ग्लासबरो शिखर परिषदे विषयी माहिती लिहा.
- (२८) मार्च १९६९ मधील बर्लिन संकटा विषयी माहिती लिहा.
- (२९) १९७१ मधील भारत-पाकिस्तान युद्धाविषयी माहिती लिहा.

प्रकरण १६ (जागतिकीकरण)

- (१) जागतिक बँकेवर टिपणे लिहा.
- (२) आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधीवर टिपणे लिहा.
- (३) उदारीकरणावर टिपणे लिहा.
- (४) स्वाजगीकरणावर टिपणे लिहा.
- (५) उदारीकरणाचे उद्योगांवरील प्रतिकूल परिणाम स्पष्ट करा.
- (६) स्वाजगीकरणावर टिपणे लिहा.
- (७) स्वाजगीकरणाबाबत भारत सरकारचे धोरण स्पष्ट करा.
- (८) जागतिकीकरणाची कारणे सांगा.
- (९) उदारीकरणाचे भारतावर झालेले परिणाम स्पष्ट करा.
- (१०) स्वाजगीकरणाची कारणे लिहा.
- (११) स्वाजगीकरणाचे उद्योग क्षेत्रावरील प्रतिकूल परिणाम लिहा.
- (१२) भारतातील जागतिकीकरणावर टिपणे लिहा.
- (१३) गॅट करारा विषयी माहिती लिहा.
- (१४) बहुराष्ट्रीय कंपन्यांवर टिपणे लिहा.
- (१५) बहुराष्ट्रीय कंपन्यांच्या नव्या आर्थिक साम्राज्यवादावर टिपणे लिहा.
- (१६) डंकल कराराविषयी माहिती लिहा.
- (१७) जागतिकीकरणाचे परिणाम लिहा.
- (१८) जागतिकीकरणाचे उद्योगांवरील प्रतिकूल परिणाम स्पष्ट करा.

- (१९) जागतिकीकरणात दूरसंचारचे असलेले महत्व स्पष्ट करा.
- (२०) प्रसार माध्यमांवर बहुराष्ट्रीय कंपन्यांची मक्तेदारी कशी निर्माण झाली ? ते स्पष्ट करा.
- (२१) प्रसारमाध्यमांच्या जागतिकीकरणाचे सामाजिक परिणाम स्पष्ट करा.
- (२२) जागतिकीकरण आणि स्वदेशी यावर टिपणे लिहा.
- (२३) जागतिक व्यापार संघटनेची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
- (२४) जागतिक व्यापार संघटनेवर टिपणे लिहा.
- (२५) जागतिक व्यापार संघटनेची आवश्यकता कां निर्माण झाली ?
- (२६) जागतिक व्यापार संघटनेची भारताच्या व्यापारावर काय परिणाम झालेत ते स्पष्ट करा.
- (२७) जागतिक व्यापार संघटनेला कशात अपयश आले ?
- (२८) बौद्धिक संपदा अधिकारावर ष्ट्ट्द टिपणे लिहा.
- (२९) जट्टै कराराविषयी माहिती लिहा.
- (३०) कडूनिंब, हळद, बासमती तांदूळ कारले यांच्या गाजलेल्या पेटंटवर टिपणे लिहा.
- (३१) ज्जक्स्ट्रॅडिशनल नॉलेज डिजिटल लाइब्ररी-याविषयी माहिती लिहा.
- (३२) बौद्धिक संपदा कायद्याचा कसा दुरुपयोग करण्यात येऊ लागला ?
- (३३) धर्म-संस्कृतीवरील जागतिकीकरणाचे परिणाम सांगा.
- (३४) शिक्षण क्षेत्रातील जागतिकीकरणावर टिपणे लिहा.
- (३५) जागतिकीकरण हे वसाहतवादाचे नवे रूढ आहे ? स्पष्ट करा.
- (३६) भारतात समाजवादीकडून जागतिकीकरणास कसा व का विरोध झाला ते स्पष्ट करा.

प्रकरण १७ (माहिती तंत्रज्ञानाची प्रगती)

- (१) माहिती तंत्रज्ञानाची व्याख्या स्पष्ट करा.
- (२) संप्रेषण तंत्रज्ञान म्हणजे काय ?
- (३) माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञानाचा जीवनातील व शिक्षण क्षेत्रातील उपयोग स्पष्ट करा.
- (४) माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञानाचा व्याख्या स्पष्ट करा.
- (५) माहिती तंत्रज्ञानामुळे शैक्षणिक क्षेत्राची प्रगती कशी झाली ? ते स्पष्ट करा.
- (६) माहिती व्यवस्थापनाचे होणारे फायदे स्पष्ट करा.
- (७) माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञानाची वैशिष्ट्ये सांगा.
- (८) माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञानाचे प्रकार सांगा.
- (९) माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञानाच्या विविध साधनांची ओळख करून देऊन दैनंदिन जीवनातील उपयोग स्पष्ट करा.
- (१०) संगणकाविषयी प्राथमिक माहिती सांगा.

- (११) संगणकाची वैशिष्ट्ये सांगा.
- (१२) मानवी जीवनात कोणकोणत्या क्षेत्रात संगणकाचे विशेष महत्व आहे ते सांगा.
- (१३) आंतरजालाचे (इंटरनेटचे) दैनंदिन जीवनातील महत्व व उपयोग सांगा.
- (१४) आंतरजाल (इंटरनेट) कसे विकसित झाले ? ते सांगा.
- (१५) आंतरजाल (इंटरनेट) जोडणी प्रकारांविषयी माहिती लिहा.
- (१६) भारतातील आंतरजालच्या (इंटरनेटच्या) विकासाविषयी माहिती लिहा.
- (१७) भारतातील आंतरजालच्या (इंटरनेटच्या) विकासविषयी माहिती लिहा.
- (१८) ई-मेलचे स्वरूप महत्व व उपयोग सांगा.
- (१९) ई-मेलचे दुरुपयोग कसा होतो ? ते स्पष्ट करा.

❖ टिपणे लिहा.

प्रकरण १.

- (१) रॉजर विल्यम, (२) बेंजामिन फ्रँकलीन, (३) थॉमस पेन, (४) थॉमस जेफर्सन, (५) स्वातंत्र्याचा जाहीरनामा (६) जॉर्ज वॉशिंग्टन (७) स्टॅम्प ॲक्ट (८) ना प्रतिनिधी, ना कर (९) नेटिहगेशन कायदा (१०) सप्तवार्षिक युद्ध (११) बोस्टन चहा पार्टी

प्रकरण २.

- (१) १६ वा लुई, (२) मेरी ॲटॉर्नेट, (३) फ्रांसमधील भ्रष्ट न्याय व्यवस्था, (४) रुसो, (५) व्हॉल्टेअर, (६) डिडेय, (७) टेनिस कोर्टवरील शपथ, (८) बॅस्टिलवरील हल्ला, (९) पॅरिसमधील स्त्रियांचा मोर्चा, (१०) दहशतीचे राज्य, (११) रॉबेस्पियर, (१२) मिराबो, (१३) डान्टन.

प्रकरण ३.

- (१) झार अलेक्झांडर तिसरा (१८८१-१८९४) (२) झार निकोलस दुसरा (१८९४-१९१७) (३) कार्ल मार्क्स (४) ब्लादिमिर इलिव्ह उल्योनोव्ह लेनिन (५) रशिया-जपान युद्ध (१९०४-०५) (६) ऑक्टोबर घोषणा (३० ऑक्टो. १९०५) (७) रक्तरंजित रविवार ःसवतकल नदकंल. २ जानेवारी १९०५ (८) ग्रेगरी रासपुटिन.

प्रकरण ४.

- (१) हेन्री द नेटिहगेदर (२) बार्थोलम्यू डियाझ (३) वास्को डि गामा (४) क्रिस्ताफर कोलंबस, (५) फर्डिनंड मॅगेलान (६) अमेरिकेचा शोध- अमेरिगो व्हेसिप्युसी (७) बडी उत्तमो-इंडोनेशियातील पहिली राष्ट्रवादी संघटना (८) शरकृत इस्लाम - इंडोनेशियातील पहिली मुस्लीम संघटना (९) महंमदी शाह -इंडोनेशियातील पहिली धार्मिक संस्था (१०) नहादतुल उलेम- इंडोनेशियातील इस्लाम धर्मीय शिक्षकांनी स्थापन केलेली इस्लामी संघटना (११) बेल्जियम कांगो व फ्रेंच कांगो ह्या वसाहती (१२) ब्रुसेल्स परिषद (१८८४-८५) (१३) बर्लिन परिषद (१४) जर्मन नैर्ऋत्य आफ्रिकेचे विभाजन (१५) ट्यूनिसची वसाहत (१६) इजिप्तचे विभाजन (१७) सुदान प्रकरण (१८) फॅशोडा घटना (१९) बोआर युद्ध (२०) क्रागर टेलिग्राम.

प्रकरण ८.

(१) बिस्मार्क (२) विल्यम कैसर द्वितीय (३) पोलंडची निर्मिती (४) तुझे विल्यम.

वस्तुनिष्ठ प्रश्न/ योग्य पर्याय निवडा.

प्रकरण १.

(१) १६०६ ते १६८२ या काळात अमेरिकेच्या पूर्व किनाऱ्यावर इंग्लंडच्या ----- वसाहती होत्या.

(अ) १३, (ब) ८, (क) २५, (ड) १०

(२) अमेरिकन वसाहतील भरपूर उत्पादन होत असे ---

(अ) नीळ (ब) तीळ (क) चहा (ड) कापूस

(३) नेटिहगेशन ॲक्टद्वारे वसाहतकारांवर बंधन घालण्यात आले.

(अ) वसाहतकारांनी इंग्लंडशीच व्यापार करावा.

(ब) वसाहतीचा माल इंग्लंडच्याच जहाजांमधून आला पाहिजे.

(क) वसाहतींनी चोरटा व्यापार करू नये.

(ड) युरोपातून वसाहतीकडे जाणारा माल प्रथम इंग्लंडमध्ये नेला पाहिजे.

(४) अमेरिकन व ब्रिटिश नागरिकांमध्ये वैचारिक तफावत होती.

(अ) अमेरिका- लोकशाहीप्रधान; ब्रिटिश -राजतंत्र प्रणालीत लोकशाही

(ब) अमेरिका- राजतंत्र प्रणालीत लोकशाही; ब्रिटिश - मर्यादित स्वातंत्र्यप्रिय.

(क) अमेरिका- व्यक्तिस्वातंत्र्यप्रिय; ब्रिटिश-मर्यादित स्वातंत्र्यप्रिय

(ड) अमेरिका- मर्यादित स्वातंत्र्यप्रिय; ब्रिटिश - व्यक्तिस्वातंत्र्यप्रिय

(५) वसाहती म्हणजे आपल्याच मालकीच्या आहेत असे धोरण होते-----

(अ) इंग्लंड (ब) फ्रांस (क) स्पेन (हॉलंड)

(६) वसाहतीवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी नेमण्यात आलेला इंग्लंडचा शासक-----

(अ) गव्हर्नर (ब) गव्हर्नर जलरल (क) डायरेक्टर (ड) राजाचा प्रतिनिधी

(७) सप्तवार्षिक युद्ध झाले -----

(अ) १७६३ (ब) १७५६ (क) १७५७ (ड) १७६४

(८) सप्तवार्षिक युद्ध ---- तहाने संपले.

(अ) वॉशिंग्टन (ब) लंडन (क) फिलाडेल्फिया (ड) पॅरिस

(९) सप्तवार्षिक युद्धमुळे इंग्लंडला कर्ज झाले---

(अ) ९ कोटी पाऊंड (ब) ११ कोटी पाऊंड (क) १२ कोटी पाऊंड (ड) ८ कोटी पाऊंड

(१०) अमेरिकन स्वातंत्र्य युद्ध काळातील इंग्लंडचा राजा ----

(अ) जॉर्ज तिसरा (ब) राणी एलिझाबेथ (क) हेन्री सातवा (ड) जॉर्ज दुसरा

(११) अमेरिकन क्रांतीस प्रेरणादायी ----

(अ) बेजामिन फ्रँकलीन (ब) थॉमस जेफर्सन (क) थॉमस पेन (ड) वरील सर्व

(१२) नेटिगेशन कायद्याची कडक अंमलबजावणी करणारा राजा ----

(अ) दुसरा जार्ज (ब) तिसरा जॉर्ज (क) हेन्री सातवा (ड) राणी एलिझाबेथ

(१३) स्टॅम्प ॲक्ट वसाहतकारांवर लावण्यामागची इंग्लंडची भूमिका -----

(अ) इंग्लंडला आपले सैन्य सामर्थ्यशाली करायलावे होता.

(ब) इंग्लंडला आपला साम्राज्यविस्तार करायलावे होता.

(क) आपण सांगू त्याप्रमाणे वसाहतकारांनी वागावयास हवे असे इंग्लंडचे धोरण होते.

(ड) सप्तवार्षिक युद्धामुळे इंग्लंडवर बरेच कर्ज झाले होते.

(१४) स्टॅम्प ॲक्ट प्रकरणावरून राजीनामा दिला-----

(अ) धाकटा विल्यम पिट (ब) चार्ल्स टाऊनशेंड (क) ग्रेनव्हिल (ड) वरीलपैकी एकही नाही.

(१५) सप्तवार्षिक युद्ध झाले -----

(अ) इंग्लंड व वसाहतकार (ब) इंग्लंड व फ्रांस (क) इंग्लंड व पोर्तुगाल (ड) इंग्लंड व हॉलंड

(१६) ग्रेनव्हिलने राजीनामा दिल्यावर मंत्रिमंडळ आले -----

(अ) रॉकिंगहॅम (ब) धाकटा विल्यम पिट (क) लॉर्थ नॉर्थ (ड) वरीलपैकी एकही नाही.

(१७) इंग्लंडविरुद्ध सर्वप्रथम बंड पुकारणारी वसाहत ----

(अ) मॅसेच्युसेट्स (ब) व्हर्जिनिया (क) फिलाडेल्फिया (ड) न्युजर्सी

(१८) वसाहतकारांचे स्वातंत्र्यप्रेम उफाळून आले -----

(अ) लॉर्ड नॉर्थने अवलंबिलेल्या धोरणामुळे (क) दोन्ही बरोबर

(ब) टाऊनशेंडने लागू केलेल्या जकातीमुळे (ड) दोन्ही चुक

(१९) बोस्टन चहा पार्टी घटना घटली -----

(अ) १७७५ (ब) १७६३ (क) १७७० (ड) १७७३

- (२०) बेंजामिन फ्रँकलिनने स्वातंत्र्याचा जाहीरनामा तयार केला ----
- (अ) फिलाडेल्फिया येथील पहिली परिषद (ब) फिलाडेल्फिया येथील दुसरी परिषद
(क) मॅसेच्युलसेट्स (ड) बोस्टन येथे.
- (२१) 'ना प्रतिनिधित्व ना कर' ही घोषणा केली ---
- (अ) वसाहतकारांनी (ब) इंग्लंडचा जनतेने
(क) थॉमस पेनने (ड) जफर्सनने
- (२२) वसाहतकरांचा सेनापती -----
- (अ) थॉमस जेफर्सन (ब) थॉमस पेन (क) बेंजामिन फ्रँकलीन (ड) जॉर्ज वॉशिंग्टन
- (२३) वसाहतकारांना विजय मिळाला कारण -----
- (अ) वसाहतकारांमध्ये जाज्वल्य देशप्रेम होते.
(ब) जॉर्ज वॉशिंग्टनचे कुशल नेतृत्व होते
(क) जॉर्ज तिसऱ्याचे चुकीचे धोरण होते
(ड) वरील सर्व.

प्रकरण २.

- (१) फ्रेंच राज्यक्रांतीच्या वेळी फ्रांसचा राजा होता -----
- (अ) १४ वा लुई (ब) १५ वा लुई (क) १६ वा लुई (ड) ड्यूक ऑफ आर्लिआं
- (२) तूर्जोला अर्थमंत्रीपद सोडावे लागले -----
- (अ) मेरी अँटोईनेट याच्याविरुद्ध राजाचे कान भरवले
(ब) तूर्जोच्या सुधारण राष्ट्राच्या हितकारक होत्या
(क) फ्रांस कर्जबाजारी झाला होता (ड) वरील सर्व बरोबर आहेत
- (३) नेकरला पदच्युत व्हावे लागले ----
- (अ) मेरी अँटोईनेटमुळे
(ब) त्याचे अधिकारपदावर येणे धर्मगुरुंना आवडले नाही.
(क) नेकरने फ्रेंच जनतेला राष्ट्रावरील कर्जाची माहिती दिली.
(ड) वरील सर्व विधाने बरोबर आहेत.
- (४) १७५९ वर्षांनंतर प्रथमच इस्टेट्स जनरलचे (राष्ट्रीय सभा) अधिवेशन घेण्यात आले.
- (अ) १७८७ (ब) १७८९ (क) १७९१ (ड) १७९२
- (५) इस्टेट्स जनरलमधील जनतेचा प्रतिनिधी -----
- (अ) लाफायत (ब) मिराबो (क) डान्टन (ड) वरीलपैकी एकही नाही.

(६) मेरी ॲटोईनेट ----- नावाने प्रसिद्ध होती.

(अ) तुटीची राणी (ब) मराया थेरेसाची मुलगी (क) ऑस्ट्रियाची राजकन्या (ड) सौंदर्यवती

(७) इस्टेटस् जनरलमधून बाहेर पडल्यानंतर आपली वेगळी सभा सुरू केली.

(अ) धर्मगुरूंनी (ब) राजघराण्यातील पुरुषांनी (क) सरदार वर्गाने (ड) सर्वसामान्यांच्या प्रतिनिधींनी

(८) ---- या वर्गाला फ्रांसमध्ये कर भरवा लागे.

(अ) श्रीमंतवर्ग (ब) सरदार (क) धर्मगुरू (ड) सर्वसाधारण

(९) मिठावरील कर ----

(अ) टॅली (ब) टिड् (क) गॅबल (ड) विंजरीम

(१०) थर्ड इस्टेटस् ----यांना म्हणत.

(अ) सर्वसाधारण (ब) राजघराणे (क) तत्वज्ञ (ड) सरदार वर्ग

(११) जीमैचपतपज वॉर्रें ग्रंथ लिहिला.

(अ) रूसोने (ब) मॉन्टेस्व्यूने (क) डिडेराणे (ड) व्हॉलतेअरने

(१२) ---- हा जन्मला नसता, तर फ्रेंच क्रांतीही झाली नसती

(अ) रूसो (ब) मॉन्टेस्व्यू (क) व्हॉलतेतर (ड) डिडेरा

(१३) जीमैवबपंस व्वदजतंबज ग्रंथ लिहिला.

(अ) व्हॉलतेअर (ब) डिडेरा (क) मॉन्टेस्व्यू (ड) रूसो

(१४) विश्वकोशाचा संपादक होता -----

(अ) रूसो (ब) डिडेरा (क) मॉन्टेस्व्यू (ड) व्हॉलतेअर

(१५) अमेरिकन स्वातंत्र्य युद्धाच्या वेळी फ्रेंच सेनापती उपस्थित होता ---

(अ) मिराबो (ब) ॲबेसाई (क) लाफायत (ड) बेली

(१६) तिसऱ्या वर्गाचे नेतृत्व करणारा धर्मगुरू ----

(अ) मिराबो (ब) बेली (क) लाफायत (ड) ॲबेसाई

(१७) बॅस्टिल तुरुंगाची देखभाल करणारा अधिकारी ---

(अ) डिलॉने (ब) ड्यूक ऑफ आर्लियां (क) बेली (ड) ॲबेसाई

(१८) फ्रेंच जनतेचे त्मेजवतमत व्शितमदबी स्पडमतजल म्हणून गौरव केला.

(अ) १४ वा लुई (ब) १५ वा लुई (क) १६ वा लुई (ड) ड्यूक ऑफ आर्लियां

(१९) व्हर्सायचा राजवाड्यावर मोर्चा घेऊन गेलेल्या जमावाने राजाराणीला ----- राजवाड्यात आणले.

(अ) तुलेरीज (ब) पॅरीस (क) दोन्ही बरोबर (ड) दोन्ही वृक

(२०) ४ ऑगस्ट १७८९ रोजी फ्रांसमध्ये अस्तित्वात आले -----

(अ) राजतंत्र (ब) गणतंत्र (क) कायद्याचे राज्य (ड) वरीलपैकी एकही नाही

(२१) मानवी हक्कांच्या जाहीरनाम्यात नमूद करण्यात आलेल्या गोष्टी ----

(अ) मानव जन्मतः स्वतंत्र आहे.

(ब) मानवाला समानतेचा अधिकार आहे.

(क) वरीष्ट कनिष्ठांचे शोषण करतील.

(ड) वरील सर्व

(२२) ----याच्यामुळे वर्चव्या ताब्यातील सर्व जहागिरीवर राष्ट्रवा अधिकार प्राप्त झाला.

(अ) अँबेसाई (ब) तेलेय (क) मिराबो (ड) लाफायत

(२३) फ्रांसमधील धर्मगुरूंसाठी १७९० मध्ये तयार करण्यात आलेल्या घटनेनुसार ----

(अ) प्रत्येक प्रांतात एकच बिशप राहिल

(ब) बिशपांना राजातर्फे वेतन देण्यात येईल

(क) बिशप हा पोपच्या हाताखाली राहणार नाही

(ड) वरील सर्व विधाने बरोबर आहेत

(२४) राष्ट्रीय सभेचे अत्यंत महत्वाचे कार्य ----

(अ) घटनानिर्मिती करणे (ब) राज्यक्रांती संपुष्टात आणणे

(क) राजाला सर्वाधिकार न देणे (रजाला नकाराधिकार देणे)

(२५) नवीन घटनेनुसार दुसरे सभागृह ऋवनेम वरिस्वतकेद्र मुद्दाम करण्यात आले नाही.

कारण ---

(अ) फ्रांसमध्ये पुन्हा सरंजामशाही आली असती.

(ब) फ्रांसमध्ये गोंधळ निर्माण झाला असता.

(क) जनता दुसऱ्या सभागृहाच्या विरोधात होती.

(ड) सर्व विधाने चूक आहेत.

(२६) राष्ट्रीय सभेने फ्रांसमध्ये कागदी नोटा प्रचलित केल्या. त्यामुळे -----

(अ) फ्रांस आर्थिकदृष्ट्या स्वावलंबी झाला.

(ब) फ्रांसचे अतमूल्यन होऊन लागले

(क) दोन्ही बरोबर (ड) दोन्ही चूक

(२७) राजा-राणीला संरक्षण देण्यासाठी प्रशियाच्या मदतीने ऑस्ट्रियाने २७ ऑगस्ट १७९१ रोजी ----येथून जाहीरनामा काढला.

(अ) व्हिण्डन (ब) फ्रँकफर्ट (क) पिलनिट्झ (ड) बर्लिन

(२८) राजाने कृत्य फ्रेंच जनतेला आवडले नाही ----

(अ) राजाने धर्मगुरूंना पाठिंबा दिला

(ब) राजाने सरजामदांराना पाठिंबा दिला

(क) राजाने अधिकारपदावर राहण्याचे ठरविले.

(ड) राजाने आपल्या देशातील (फ्रांसमधील) बातम्या ऑस्ट्रियाला कळविल्या.

(२९) राजाला पदच्युत करण्याचे ठरविले ----

(अ) धर्मगुरूंनी (ब) जनतेने (क) जिरॉँदिस्तांनी (ड) जॅकोबिन्सनी

(३०) ड्यूक ऑफ बर्नस्टिकने काढलेल्या जाहीरनाम्यानुसार -----

(अ) ऑस्ट्रिया- प्रशियाला विरोध करणाऱ्यांना बंडखोर मानावे.

(ब) राजा-राणीला त्रास दिल्यास पॅरिस उद्ध्वस्त करण्यात येईल.

(क) राजाला स्वातंत्र्य द्यावे.

(ड) वरील सर्व वाक्ये बरोबर आहेत.

(३१) राजाला पदच्युत करण्याचा निर्णय घेतला----

(अ) जनतेने (ब) धर्मगुरूंनी (क) कायदेमंडळाने (ड) जिरॉँदिस्तांनी

(३२) नॅशनल कन्व्हेंशनची स्थापना झाली ----

(अ) २१ सप्टेंबर १७९१ (ब) २१ सप्टेंबर १७९० (क) २१ सप्टेंबर १७९२ (ड) २१ सप्टेंबर ९३

(३३) नॅशनल कन्व्हेंशनमधील पक्ष -----

(अ) जिरॉँदिस्त (ब) जाकोबिन्स (क) मवाळ (ड) वरील सर्व.

(३४) राजाला फाशी द्यावी असे मत ---

(अ) जिरॉँदिस्त (ब) जाकोबिन्स (क) मवाळ (ड) वरील सर्व.

(३५) १६ वा लुईला २१ जानेवारी १७९३ रोजी फाशी दिले -----

(अ) व्हर्सायच्या राजवाड्यात (ब) १५ व्या लुईच्या पुतळ्याशेजारी (क) तुलेरीज (ड) पॅरीसमध्ये

(३६) राजाला फाशी दिले, ते ठिकाण ओळखले जाऊ लागले ----

(अ) १५ वा लुई स्क्वेअर (ब) रिपब्लिक स्क्वेअर (क) १६ वा लुई स्क्वेअर (ड) वरीलपैकी एकही नाही

(३७) जाकोबिन्सचे नेते -----

(अ) मारा (ब) रॉबेस्पियर (क) दोन्ही बरोबर (ड) दोन्ही वृक

(३८) १७९२ पासून निर्माण झालेल्या दहशतीच्या राज्यास जबाबदार -----

(अ) मारा (ब) रॉबेस्पियर (क) कॅरनॉट (ड) तिन्ही बरोबर

(३९) राणी मेरी ऑटोईनेटला गिलोटिनवर चढविण्यात आले -----

(अ) ऑक्टोबर १७९२ (ब) ऑक्टोबर १७९७ (क) ऑक्टोबर १७९७ (ड) ऑक्टोबर १७९३

(४०) दहशतीच्या राज्याचा शेवट झाला ----

(अ) रॉबेस्पियरला गिलोटिनवर चढविण्याने (ब) डान्टनला गिलोटिनवर चढविण्याने

(क) हर्बर्ट आणि त्याच्या अनयायांना गिलोटिनवर चढविण्याने (ड) वरील सर्व बरोबर

(४१) दहशतीचे राज्य संपुष्टात आल्यावर प्रजासत्ताक फ्रांसची घटना केली -----

(अ) घटना समितीने (ब) कार्यकारी मंडळाने (क) नॅशनल कन्व्हेन्शनने (ड) वरील सर्वांनी

(४२) प्रजासत्ताक फ्रांसच्या घटनेनुसार कायदेमंडळ अस्तित्वात आले ----

(अ) एकगृही (ब) द्विगृही (क) दोन्ही बरोबर (ड) दोन्ही चूक

(४३) नॅशनल कन्व्हेन्शनने कार्य केले ----

(अ) फ्रांसची दुसरी राज्यघटना (ब) क्रांतीला यशस्वी केले (क) रूसोचे स्पष्ट पूर्ण केले

(ड) राजेशाहीचे पुनरुज्जीवन केले

(४४) फ्रेंच राज्यक्रांतीचे अपत्य ----

(अ) स्वातंत्र्य, समता, बंधुत्व (ब) नेपोलियन बोनापार्ट (क) लोकशाही (ड) लुई नेपोलियन

प्रकरण ३.

(१) रशियात भूदास मुक्ततेचा कायदा --- याच्या काळात पास करण्यात आला.

(अ) झार अलेक्झांडर तिसरा (ब) झार अलेक्झांडर दुसरा

(क) झार निकोलस दुसरा (ड) झार निकोलस पहिला

(२) विल ऑफ दि पीपल ही रशियातील ----संघटना होती.

(अ) क्रांतिकारकांची (ब) समाजसुधारकांची (क) शेतकऱ्यांची (ड) राजनीतिज्ञांची

(३) रशियामध्ये ---- या विचारवंतांच्या विचारसरणीचा प्रभाव पडला.

(अ) सेंट सिमॉ (ब) रॉबर्ट ओवेन (क) लुई ब्लां (ड) वरील सर्व

(४) दास कॉपिटल तसेच कम्युनिस्ट मेनिफेस्टो ----- याने लिहिला.

(अ) रॉबर्ट ओवेन (ब) कार्ल मार्क्स (क) लुई ब्लां (ड) लेनिन

(५) इस्क्रा नावाचे वृत्तपत्र ----सुरू केले.

(अ) कार्ल मार्क्सने (ब) रॉबर्ट ओवेनने (क) लेनिनने (ड) स्टॅलिनने

(६) रशिया-जपान युद्ध---- या तहाने संपुष्टात आले.

- (अ) पोर्टस्माऊथच्या (ब) ब्लादिवोस्तॉवच्या (क) टोकियोच्या (ड) वरीलपैकी काहीही नाही
- (७) इ. स. १९०३-०७ या काळातील कामगारांचा नेता -----
- (अ) ट्राट्स्की (ब) लेनिन (क) फादर गपोन (ड) प्रिन्स ल्योव्ह
- (८) रशियातील हंगामी सरकारचे नेतृत्व करणारा----
- (अ) लेनिन (ब) रोडझिअँकी (क) प्रिन्स ल्योव्ह (ड) ग्रँड ड्यूक माईकेल
- (९) रशियातील राजा-राणीवर आपला प्रभाव निर्माण करणारा -----
- (अ) फादर गपोन (ब) ब्रेगरी रसपुटिन (क) वरील दोघेही (ड) वरीलपैकी कोणीही नाही
- (१०) इझ्वेस्तिया हे क्रांतिकारकांचे ----- मुखपत्र होते.
- (अ) फ्रांसमधील (ब) अमेरिकेतील (क) रशियातील (ड) चीनमधील

(११) अचूक वाक्य ओळखा.

(अ) जर्मनीशी ताबडतोब युद्धबंदी करणे; कारखान्यांच्या कामकाजात कामगारांना प्रतिनिधित्व देणे; उत्पादन व वस्तूंच्या वितरणावर सरकारचे नियंत्रण स्थापन करणे इत्यादि गोष्टी लेनिनने आपल्या पक्षाच्या जाहीरनाम्यात जाहीर केल्या. कारण त्याला शेतकरी वर्गाचा कामगार वर्गाचा विश्वास संपादन करून सत्ता आपल्या हातात घ्यावयाची होती.

(ब) जर्मनीशी ताबडतोब युद्धबंदी करणे; कारखान्यांचा कामकाजात कामगारांना प्रतिनिधित्व देणे; उत्पादन व वस्तूंच्या वितरणावर सरकारचे नियंत्रण स्थापन करणे इत्यादि गोष्टी लेनिनने आपल्या पक्षाच्या जाहीरनाम्यात जाहीर केल्या. कारण त्याला झारच्या हातातून सत्ता काढून घेऊन आपल्या हातात सत्ता घेण्याची घाई झाली होती.

(१२) योग्य क्रम लावा.

(अ) नोव्हेंबरची बोलशेविक क्रांती (ब) रक्ताळलेला रविवार

(क) हंगामी सरकार (ड) ड्यूमाचे अधिवेशन

(१) ब ड क अ (२) अ ब क ड

(३) क ड ब अ (ड) ड ब क अ

(१३) योग्य क्रम लावा.

(अ) रूसो-जपान युद्ध (ब) ऑक्टोबर घोषणा

(क) नोव्हेंबर क्रांती (ड) रशियाचा महायुद्धातील पराजय

(१) अ ब क ड (२) अ क ब ड

(३) क ड ब अ (४) ब क ड अ

प्रकरण ४.

(१) कॉन्स्टॅन्टिनोपलचे .....पतन झाले.

(अ) १४५२ (ब) १४५३ (क) १४५४ (ड) १४५५

(२) युरोपियन राष्ट्रांना भौगोलिक शोधांची निकड भासू लागली. कारण....

(अ) तुर्कानी कॉन्स्टॅन्टिनोपल जिंकले (ब) तुर्कानी व्हेनिस जिंकले

(क) तुर्कानी बगदाद जिंकले (ड) वरील सर्व उत्तरे बरोबर आहेत.

(३) कॉन्स्टॅन्टिनोपल तुर्कानी जिंकले, तेव्हा त्यांचा सुल्तान होता .....

(अ) महंमद पहिला (ब) महंमद दुसरा (क) हुसेन अली (ड) वरीलपैकी एकही नाही.

(४) तुर्कानी कॉन्स्टॅन्टिनोपलवर आक्रमण केले, त्यावेळी तेथे ख्रिश्चन सम्राट होता.....

(अ) कॉन्स्टॅन्टाईन ८ (ब) कॉन्स्टॅन्टाईन ९ (क) कॉन्स्टॅन्टाईन १० (ड) कॉन्स्टॅन्टाईन ११

(५) सर्वप्रथम .....या राजाने भौगोलिक शोध घेण्यामध्ये पुढाकार घेतला.

(अ) इंग्लंडचा राजा ८ वा हेन्री (ब) इमॅन्युएल द फॉच्युनेट

(क) पोर्तुगालचा राजा हेन्री द नेव्हिगेटर (ड) वरीलपैकी कोणीही नाही

(६) अजूरे व मदिया बेटांचा शोध लावला .....

(अ) स्पेनचे नाविक (ब) पोर्तुगालचे नाविक (क) इंग्लंडचे नाविक (ड) फ्रांसचे नाविक

(७) १४८६ मध्ये आफ्रिकेचे दक्षिण टोक शोधून काढल्यावर त्याचे केप ऑफ गुड होप असे नामकरण केले .....

(अ) वास्को डि गामा (ब) बार्थोलम्यू डियाझ (क) मॅगेलान (ड) कोलंबस

(८) कालिकतच्या किनाऱ्यावर सर्वप्रथम येऊन पोहोचला .....

(अ) मॅगेलान (ब) बार्थोलम्यू डियाझ (क) कोलंबस (ड) वास्को डि गामा

(९) कोलंबसला त्याच्या सागरी पर्यटनासाठी मदत केली .....

(अ) हेन्री द नेव्हिगेटर (ब) इंग्लंडची राणी एलिझाबेथ (क) स्पेनची राणी इसाबेला (ड) इमॅन्युअल दि फॉच्युनेट

(१०) कोलंबसने शोधून काढले .....

(अ) डॉमिनिका बेट (ब) जमेका बेट (क) म्युरिटोरिको बेट (ड) वरील सर्व

(११) सर्वप्रथम पृथ्वी प्रदक्षिणा घालण्याचा मानाचा तुरा याला मिळाला .....

(अ) कोलंबस (ब) वास्को डि गामा (क) बार्थोलम्यू डियाझ (ड) मॅगेलान

(१२) .....आर्मेडाचे युद्ध झाले.

(अ) इंग्लंड-डेन्मार्क यांच्यात वसाहतवादावरून (ब) इंग्लंड-पोर्तुगाल यांच्यात वसाहतवादावरून

(क) इंग्लंड-स्पेन यांच्यात वसाहतवादावरून (ड) इंग्लंड-फ्रांस यांच्यात वसाहतवादावरून

(१३) १७५७ मध्ये प्लासीची लढाई झाली.....

(अ) ईस्ट इंडिया कंपनी व बंगालचा नबाब सिराजुद्दौला यांच्यात

(ब) ईस्ट इंडिया कंपनी व बंगालचा नबाब मीरकासीम यांच्यात

(क) ईस्ट इंडिया कंपनी व बंगालचा नबाब मीरजाफर यांच्यात

(ड) ईस्ट इंडिया कंपनी व अवधचा नबाब शुजाउद्दौला यांच्यात

(१४) बक्सरची लढाई .....झाली.

(अ) इ. स. १७६० (ब) इ. स. १७६१ (क) इ. स. १७६२ (ड) इ. स. १७६३

(१५) पानिपतची लढाई ....झाली .

(अ) १७६१ मध्ये अहमदशहा अब्दाली व शुजाउद्दौला यांच्यात

(ब) १७६१ मध्ये अहमदशहा अब्दाली व दिल्लीच्या बादशहामध्ये

(क) १७६१ मध्ये दिल्लीचा बादशहा, मराठे यांच्या विरुद्ध अहमदशहा अब्दाली यांच्यात

(ड) १७६१ मध्ये अहमदखान बंगश आणि अब्दाली यांच्यात

(१६) पहिल्या इंग्रज-मराठा युद्धात शक्तिशाली असल्याचे सिद्ध झाले.....

(अ) निजाम (ब) हैदर (क) मराठे (ड) इंग्रज

(१७) मराठा राज्य संपुष्टात आले .....

(अ) १८०२ (ब) १८१२ (क) १८१७ (ड) १८१८

(१८) या तहाने १८४२ मध्ये अफूचे दुसरे युद्ध संपले .....

(अ) नान्किंगचा तह (ब) पेकिंगचा तह (क) टिन्स्टनचा तह (ड) शिमोनोकीचा तह

(१९) या तहाने १८६० मध्ये अफूचे दुसरे युद्ध संपले. ....

(अ) नान्किंगचा तह (ब) पेकिंगचा तह (क) टिन्स्टनचा तह (ड) शिमोनोसेकीचा तह

(२०) ताइपिंग बंडाचा सूत्रधार होता .....

(अ) डॉ. सन्यत्सेन (ब) युआन शी कार्ड (क) हूंग स्यू च्वांग (ड) वरीलपैकी एकही नाही

(२१) ताइपिंग बंड काळात मांचू सरकारला पाठिंबा दिला.....

(अ) जर्मनांनी (ब) अमेरिकनांनी (क) पोर्तुगीजांनी (ड) ब्रिटिशांनी

(२२) चीन-जपान युद्ध झाले .....

(अ) इ. स. १८९०-९१ मध्ये (ब) १८९१-९२ मध्ये (क) १८९२-९३ मध्ये (ड) १८९३-९४

(२३) या तहाने चीन-जपान युद्ध संपुष्टात आले .....

(अ) शिमोनोसेकीचा तह (ब) पेकिंगचा तह (क) व्लादिबोस्तॉकचा तह (ड) नान्किंगचा तह

(२४) या तहाने जपानला फोर्मेसा बेट, लिआओतुंग, पेस्कॅडोरस इत्यादीचा प्रदेश मिळाले .....

(अ) नान्किंगचा तह (ब) पेकिंगचा तह (क) शिमोनोसेकीचा तह (ड) ब्लादिनोस्तॉकचा तह

(२५) बॉक्सर बंड झाले .....

(अ) इ. स. १८९९-१९०० (ब) इ. स. १८९८-९९

(क) इ. स.

१९००-१९०१ (ड) इ. स. १९०१-१९०२

(२६) मलायात सर्वप्रथम परकीय आलेत.....

(अ) स्पॅनिश (ब) डच (क) पोर्तुगीज (ड) इंग्रज

(२७) मलायाची राजधानी .....

(अ) सिंगापूर (ब) मलाक्का (क) पेनांग (ड) केड्डा

(२८) इ. स. १८०० मध्ये केड्डाच्या सुल्तानाने केड्डा बेट यांना विकले.....

(अ) इंग्रजांना (ब) डचांना (क) पोर्तुगीजांना स्पॅनिशांना

(२९) सिंगापूर यांनी आपल्या ताब्यात घेतले .....

(अ) डचांनी (ब) पोर्तुगीजांनी (क) स्पॅनिशांनी (ड) इंग्रजांनी

(३०) हा प्रांत इ. स. १७८४-८५ मध्ये ब्रह्मदेशास जोडण्यात आला .....

(३१) इंग्रजांनी रंगून जिंकले.....

(अ) एप्रिल १८५२ (ब) एप्रिल १८५३ (क) एप्रिल १८५४ (ड) एप्रिल १८५५

(३२) १८०५ मध्ये हे शहर ब्रिटिशांच्या ताब्यात आले .....

(अ) पेगू (ब) मंडाले (क) अक्हा (ड) प्रोम

(३३) इ. स. १८७८ मध्ये ब्रह्मदेशाचा राजा झाला.....

(अ) पेट्रुन (ब) थीवा (क) अलॉंगपथ (ड) थलून

(३४) अचूक वाक्य ओळखा -

(अ) बौद्ध धर्मात सुधारणा करून तिचे आधुनिकीकरण करणे या उद्दिष्टाने प्रेरित होऊन १९०६ मध्ये ग्रॅंड कौंसिल ऑफ बुद्धिस्ट असोसिएशन (यंग मेन्स बुद्धिस्ट असोसिएशन) ही संघटना ब्रह्मदेशात स्थापन झाली.

(ब) ब्रिटिश राज्यकर्त्यांना मदत करून ब्रह्मदेशाची आर्थिक व शैक्षणिक प्रगती करणे या उद्दिष्टाने प्रेरित होऊन ग्रॅंड कौंसिल ऑफ बुद्धिस्ट असोसिएशन (यंग मेन्स बुद्धिस्ट असोसिएशन) १९०६ मध्ये ब्रह्मदेशात स्थापन झाली.

(३५) ब्रह्मदेशात विद्यार्थी चळवळीचे नेते होते.....

(अ) ऑगसॉन, (ब) बामॉ, (क) युसॉ, (ड) वरील तीनही.

(३६) या परकीयांनी व्हिएतनाममध्ये वसाहत केली होती .....

(अ) इंग्रज, (ब) फेंच, (क) जर्मन, (ड) स्पॅनिश.

(३७) .....यांनी अनाम, टोन्किन, कोचीनचायता अशा तीन भागात व्हिएतनामचे विभाजन केले होते.

(३८) १८८७ पर्यंत फ्रेंचांची व्हिएतनाममध्ये ..... प्रांताचे एकीकरण केले. (अ) अनाम, टोन्किन (ब) कोचीनचायना (क) लाओस व कंबोडिया (ड) वरील सर्व

(३९) १९२७ मध्ये ..... ही व्हिएतनाममधील पहिली राष्ट्रवादी संघटना होती.

(४०) ..... याला व्हिएतनामचा राष्ट्रपुरुष मानतात.

(अ) बाओदायी (ब) हो ची मिन्ह (क) निगोदिन दिएम (ड) माईली

(४१) इंडोनेशियामध्ये परकीयांनी आपली मुख्य वसाहत केली .....

(अ) डच, (ब) फ्रेंच, (क) स्पॅनिश (ड) इंग्रज

(४२) १९०८ मध्ये इंडोनेशियात पहिली राष्ट्रवादी संघटना स्थापन झाली.....

(अ) शरक़्क़त इस्लाम (ब) महंमदीजाह (क) बडी उत्तमो (ड) नहादतुल उलेम

(४३) इंडोनेशियातील पहिली मुस्लीम संघटना.....

(अ) शरक़्क़त इस्लाम (ब) महंमदीजाह (क) बडी आमो (ड) नहादतुल उलेम

(४४) हॉलंमध्ये स्थापन झालेल्या इंडोनेशियन विद्यार्थी संघटनेचे नेते .....

(अ) महंमद हादा (ब) शास्त्रोमिजोजो (क) दोन्ही बरोबर (ड) दोन्ही चुक

(४५) तुर्कस्थानचे आधुनिकीकरण केले.....

(अ) मुस्तफा केमालपाशा (ब) रेझाखान पहलवी (क) अब्दुल हमीद (ड) महमदअली पाशा

(४६) आफ्रिकेतील अधिकाधिक माहिती मिळावी म्हणून तसेच आफ्रिकेत सुधारणा करावी म्हणून १८७६ मध्ये बेल्जियमचा राजा लिओपोल्ड दुसरा याने परिषदेचे आयोजन केले.....

(अ) बर्लिन परिषद (ब) ब्रुसेल्स परिषद (क) दोन्ही बरोबर

(ड) दोन्ही चुक

(४७) आफ्रिकेचा शोध लावला.....

(अ) डेव्हिड लेव्हिंग्स्टन (ब) कॅप्टन स्पेक (क) स्टॅन्ले (ड) वरील सर्व

(४८) आफ्रिकेबाबत विविध देशांमध्ये निर्माण झालेल्या मतभेदांवर तोडगा काढण्यासाठी १८८७ मध्ये परिषद घेण्यात आली.....

(अ) लंडन परिषद (ब) ब्रुसेल्स परिषद (क) बर्लिन परिषद (ड) पॅरिस परिषद

(४९) सुवेझ कालव्याची कल्पना याची होती .....

(अ) इस्माईल पाशा (ब) डिझरायली (क) फर्डिनंड डि लेसेप्स (ड) वरीलपैकी एकही नाही.

(५०) सुवेझ कालव्यामुळे ..... या सागरात प्रवेश होणार होता.

(अ) तांबडा समुद्र (ब) अरबी समुद्र (क) दोन्ही बरोबर (ड) दोन्ही चुक

(५१) फॅशोडाबाबत खालील दोन राष्ट्रांचे हितसंबंध गुंतले होते.....

(अ) जर्मनी-ऑस्ट्रिया (ब) इंग्लंड- फ्रांस (क) फ्रांस-जर्मनी (ड) इंग्लंड-जर्मनी

(१२) बोअर युद्ध ..... यांच्यात झाले.

(अ) इंग्लंड-पोर्तुगाल (ब) जर्मनी-हॉलंड (क) इंग्लंड-हॉलंड (ड) हॉलंड-पोर्तुगालचा

(१३) .....यांचा पॉल क्रुगर हा नेता होता.

(अ) इंग्लंडचा (ब) पोर्तुगालचा (क) हॉलंडचा (ड) स्पेनचा

(१४) क्रुगर टेलिग्राम पाठविला.....

(अ) विल्यम दुसऱ्याने इंग्लंडच्या राजास

(ब) विल्यम दुसऱ्याने ट्रान्सवालच्या राज्यपालास

(क) विल्यम दुसऱ्याने चोडेथियाच्या शासक डॉ. लिअँडर जेम्सन याला.

(ड) विल्यम दुसऱ्याने सेसिल चोडस् याला

(१५) बोअर युद्धानंतर केप कॉलनी, नाताळ, ट्रान्सवाल, ऑरेंज फ्री स्टेट मिळून कोणते राज्य अस्तित्वात आले?

उत्तर - युनियन ऑफ साऊथ आफ्रिका

प्रकरण ५.

(१) जर्मनीच्या एकीकरणानंतर जर्मनी कैसर बनला.....

(अ) विल्यम पहिला (ब) विल्यम दुसरा (क) बिस्मार्क (ड) वरीलपैकी एकही नाही

(२) जर्मनीच्या एकीकरणानंतर जर्मनीचा चान्सेसर बनला .....

(अ) वॉन बुलाव (ब) बिस्मार्क (क) बिस्मार्कचा पुत्र हर्बर्ट (ड) वॉन टिर्पिट्झ

(३) त्रिसम्राट संघ ..... यांच्यात घडून आला.

(अ) इंग्लंड-ऑस्ट्रिया-रशिया (ब) इंग्लंड-जर्मनी-ऑस्ट्रिया

(क) रशिया-ऑस्ट्रिया-इंग्लंड (ड) जर्मनी-ऑस्ट्रिया-रशिया

(४) १८७३ मध्ये .....यांच्यात गुप्त करार झाला.

(अ) जर्मनी-ऑस्ट्रिया (ब) जर्मनी-रशिया (क) जर्मनी-इंग्लंड (ड) जर्मनी-इटली

(५) त्रिसम्राट संघ घडवून आणण्यात पुढाकार .....घेतला.

(अ) वॉन बुलाव (ब) विल्यम पहिला (क) बिस्मार्क (ड) रशियाचा झार अलेक्झांडर द्वितीय

(६) द्विसम्राट करार (१८७९) .....यांच्यात झाला.

(अ) जर्मनी-इटली (ब) जर्मनी-रशिया (क) जर्मनी-ऑस्ट्रिया (ड) जर्मनी-इंग्लंड

(७) त्रिसम्राट करार (१८८२) .....यांच्यात झाला.

(अ) जर्मनी-ऑस्ट्रिया-इटली (ब) जर्मनी-रशिया-इंग्लंड

(क) जर्मनी-रशिया-ऑस्ट्रिया (ड) जर्मनी-रशिया-इंग्लंड

(८) .....या राष्ट्राला ट्यूनिस्ची वसाहत मिळाली.

(अ) इटली (ब) ऑस्ट्रिया (क) फ्रांस (ड) इंग्लंड

(९) पुनःसंरक्षणात्मक करार (१८८७) यांच्यात झाला.....

(अ) रशिया-फ्रांस (ब) रशिया-इंग्लंड (क) रशिया-जर्मनी (ड) रशिया-तुर्कस्थान

(१०) फ्रांस-रशिया यांच्यात द्विराष्ट्र लष्करी करार घडून आला.

(अ) ४ जानेवारी १८९२ (ब) ४ जानेवारी १८९३ (क) ४जानेवारी १८९४ (ड) ४ जानेवारी १८९७

(११) अलिप्ततेच्या धोरणाचा त्याग करून युरोपियन राष्ट्रांच्या मैत्रीची आवश्यकता ..... या राष्ट्राला वाटू लागली.

(अ) इंग्लंडला (ब) फ्रांसला (क) जर्मनीला (ड) जपानला

(१२) ट्रांसवालचा राज्यपाल क्रुगर याला टेलिग्राम केला.....

(अ) बिस्मार्कने (ब) विल्यम द्वितीयने (क) सेसिल ऱ्होड्सने (ड) चेंबरलेनने

(१३) बोअर युद्ध झाले.....

(अ) इंग्लंड आणि जर्मनीत (ब) इंग्लंड आणि फ्रांसमध्ये

(क) इंग्लंड आणि हॉलंमध्ये (ड) इंग्लंड आणि ऑस्ट्रियामध्ये

(१४) इंग्लंड-जपान मैत्री करार झाला.....

(अ) ३० जानेवारी १९०२ (ब) ३० जानेवारी १९०३

(क) ३० जानेवारी १९०४ (ड) ३० जानेवारी १९०७

(१५) इंग्लंड-फ्रांस द्विराष्ट्र करार झाला.....

(अ) १९०२ (ब) १९०३ (क) १९०४ (ड) १९०७

(१६) विल्यम द्वितीयने आपला आरमार प्रमुख म्हणून ..... नियुक्ती केली.

(अ) वॉन बुल्ब (ब) वॉन ट्रिपिट्झ (क) प्रिंस डोन्सर्मॅक (ड) वरीलपैकी एकही नाही.

(१७) जर्मनीने आरमारविषयक दोन विधेयक राईस्टॅगमध्ये .....मंजूर करवून घेतले.

(अ) १८९८-१९०० (ब) १८९७-१९९८ (क) १८९९-१९०० (ड) १९००-१९०१

(१८) फेझ ही राजधानी आहे.....

(अ) ट्यूनिस्ची (ब) इरिट्रियाची (क) सोमालिलॅंडची (ड) मोरोक्कोची

(१९) फॅशोडावरून तीव्र मतभेद या राष्ट्रांमध्ये झालेत .....

(अ) इंग्लंड-फ्रांस (ब) फ्रांस-जर्मनी (क) इंग्लंड-जर्मनी (ड) जर्मनी-इटली

(२०) मोराक्कोची समस्या सोडविण्यासाठी .....येथे परिषद घेण्यात आली.

(अ) बर्लिन (ब) लंडन (क) पॅरिस (ड) अल्जेसिरास

(२१) त्रिराष्ट्र मैत्री करार (१९०७) यांच्यात झाला....

(अ) इंग्लंड-फ्रांस-रशिया (ब) इंग्लंड-फ्रांस-जपान

(क) इंग्लंड-जर्मनी-रशिया (ड) वरीलपैकी एकही नाही

(२२) जोरको येथे दोन सम्राट एकमेकांना भेटले.....

(अ) विल्यम पहिला व झार निकोलस पहिले

(ब) विल्यम दुसरा व झार निकोलस द्वितीय

(क) विल्यम द्वितीय व झार अलेक्झांडर

(ड) विल्यम पहिला व अलेक्झांडर पहिला

(२३) मोरोक्कोची आणीबाणी घडून आली .....

(अ) १९०२ (ब) १९०३ (क) १९०४ (ड) १९०९

(२४) मोरोक्को प्रश्नावरून आणीबाणी निर्माण झाली.....

(अ) १९०९ (ब) १९१० (क) १९११ (ड) १९१२

(२५) ड्रेडनॉट युद्ध नौका तयार करण्यासंबंधीचा कायदा जर्मनीने पास केला.....

(अ) १९०६ (ब) १९०० (क) १८९८ (ड) १८९७

(२६) सेरजेव्हो आणीबाणीचे वर्ष .....

(अ) १९११ (ब) १९१२ (क) १९१३ (ड) १९१४

(२७) महायुद्धास प्रारंभ झाला .....

(अ) बाल्कन युद्धांमुळे (ब) मोरोक्को आणीबाणीमुळे

(क) सर्बिया-ऑस्ट्रिया संघर्षांमुळे (ड) आर्च ड्यूक फर्डिनंडच्या वधामुळे

(२८) योग्य क्रम लावा-

(अ) त्रिराष्ट्र लष्करी करार (ब) त्रिराष्ट्र मैत्री करार

(क) त्रिराष्ट्र संघ (ड) पुनःसंरक्षणात्मक करार

(१) क अ ड ब (२) अ ब क ड

(३) ब क ड अ (४) ड ब अ क

(२९) मोरोक्कोच्या वसाहतीवरून संघर्ष होता.....

(अ) फ्रांस-स्पेन (ब) फ्रांस-इंग्लंड (क) फ्रांस-जर्मनी (ड) फ्रांस-हॉलंड

प्रकरण ६.

(१) .....क्रीमियाचे युद्ध झाले.

- (अ) इंग्लंड विरुद्ध युरोपियन राष्ट्रे (ब) रशिया विरुद्ध युरोपियन राष्ट्रे
 (क) फ्रांस विरुद्ध युरोपियन राष्ट्रे (ड) वरील सर्व पर्याय चूक आहेत
- (२) १९ व्या शतकाच्या उत्तरार्धात निर्माण झालेल्या पूर्वीय समस्येचे मुख्य कारण .....
- (अ) युरोपियन राष्ट्रांचा साम्राज्यवाद (ब) रशियाने पूर्वेकडे राज्य विस्तार करणे
 (क) इंग्लंडला आपल्या वसाहतींचे रक्षण करावयाचे होते
 (ड) तुर्कस्थानच्या सुल्तानाची अवनती
- (३) पूर्वीय समस्येत प्रामुख्याने ही राष्ट्रे एकमेकांच्या विरोधात होती .....
- (अ) इंग्लंड-फ्रांस (ब) इंग्लंड-इटली (क) इंग्लंड-रशिया (ड) इंग्लंड-ऑस्ट्रिया
- (४) .....तुर्कस्थानचा सुल्तान अत्याचार करीत असे.
- (अ) तुर्की प्रजेवर (ब) बाल्कन जनतेवर (क) दोन्ही बरोबर (ड) दोन्ही चूक
- (९) बॉस्निया-हर्जगोविनामधील जनतेने तुर्कस्थानच्या सुल्तानाविरुद्ध बंड केले .....
- (अ) तुर्की सुल्तानाने तेथील मुस्लीम जनतेवर केलेल्या अत्याचारांमुळे
 (ब) तुर्की सुल्तानाने तेथील ख्रिश्चन जनतेवर केलेल्या अत्याचारांमुळे
 (क) दोन्ही पर्याय बरोबर आहेत
 (ड) दोन्ही पर्याय चूक आहेत
- (६) बल्गेरियातील जनतेने तुर्कस्थानच्या सुल्तानाविरुद्ध बंड केले.....
- (अ) रशियाने तेथील जनतेस तुर्की सुल्तानाविरुद्ध बंड करण्यास प्रोत्साहित केले
 (ब) सुल्तानाने मुस्लीम जनतेवर अनन्वित अत्याचार केले
 (क) सुल्तानाच्या अत्याचारांना कंटाळून जनतेने बंड केले
 (ड) वरील तीनही पर्याय बरोबर आहेत
- (७) इंग्लंडने १८७६ मध्ये बॉस्निया-हर्जगोविनाच्या बाबतील तुर्कस्थानचा पक्ष स्वीकारला.
- (अ) इंग्लंडचा बाल्कनमधील ख्रिश्चनांना विरोध होता
 (ब) इंग्लंडला आपला साम्राज्यविस्तार करावयाचा होता
 (क) इंग्लंडला आपला साम्राज्यविस्तार करण्यासाठी रशियाला आवर घालणे आवश्यक होते
 (ड) इंग्लंडमधील जनतेने बाल्कनमधील ख्रिश्चनांचा पक्ष स्वीकारला होता.
- (८) ..... या युद्धाचे फलित म्हणजे १८७७-७८ मधील सॅनस्टिफॅनोचा तह आहे.
- (अ) रशिया-तुर्कस्थान युद्ध (ब) तुर्कस्थानविरुद्ध बॉस्निया-हर्जगोविनातील लोकांनी केलेले बंड (क) तुर्कस्थानविरुद्ध बल्गेरिया युद्ध (ड) तुर्कस्थानविरुद्ध ऑस्ट्रिया युद्ध
- (९) विशाल बल्गेरियाची निर्मिती करण्यात .....या राष्ट्राचा पुढाकार होता.
- (अ) इंग्लंड (ब) ऑस्ट्रिया (क) रशिया (ड) जर्मनी

(१०) विशाल बल्गेरियाचे तीन तुकडे करण्यात आले .....

(अ) बर्लिन परिषद (ब) पॅरिसचा तह

(क) सॅनस्टिफॅनोचा तह (ड) वरीलपैकी एकबरोबर नाही

(११) बर्लिन परिषदे नंतर तुर्कस्थान ..... या देशाकडे अधिक झुकले.

(अ) इंग्लंड (ब) रशिया (क) ऑस्ट्रिया (ड) जर्मनी

(१२) विशाल बल्गेरियाचे तीन तुकडे करणे म्हणजे म्हणजे ..... याच्या विस्तारवादास आवर घालणे होते.

(अ) इंग्लंडच्या (ब) रशियाच्या (क) फ्रांसच्या (ड) ऑस्ट्रियाच्या

(१३) बल्गेरियाच्या प्रिंस अलेक्झांडरने .....या देशाच्या वर्चस्वापासून मुक्त होण्यासाठी चळवळ सुरु केली.

(अ) ऑस्ट्रियाच्या (ब) तुर्कस्थानच्या (क) जर्मनीच्या (ड) रशियाच्या

(१४) क्रीटचे आपल्या देशात विलिनीकरण करून घेण्याची महत्वाकांक्षा होती.....

(अ) ग्रीसची (ब) मॅसिडोमियाची (क) सर्बियाची (ड) बल्गेरियाची

(१५) बर्लिन-बगदाद रेल्वे योजनेच्या वेळी तुर्कस्थानचा सुल्तान होता.....

(अ) केमालपाशा (ब) अब्दुल हमीद (क) ५ वा मंहमद (ड) वरीलपैकी एकही नाही

प्रकरण ७.

(१) १६९७ मध्ये कमचत्का किनाऱ्यावर पोहोचलेल्या जपानी नागरिकाला.....

यांच्या दरबारात नेण्यात आले.

(अ) कॅथरिन द ग्रेट (ब) झार निकोलस पहिला

(क) पीटर द ग्रेट (ड) वरीलपैकी एकरी नाही

(२) .....या काळात जपानचे राष्ट्रीय एकांतवासाचे धोरण होते.

(अ) १७५०-१७६० (ब) १७६०-१७७० (क) १७७०-१७८० (ड) १७४०-५०

(३) फेब्रुवारी १८५५ मध्ये जपानशी करार करणारा .....

(अ) अॅडमिरल पुटियाटिन (ब) कमोडोर पेरी

(क) वरील दोघेही (ड) दोघांपैकी एकही नाही

(४) जपानमध्ये मेईजी पुनर्स्थापना झाली .....

(अ) १८६५ (ब) १८६६ (क) १८६७ (ड) १८६८

(५) मेईजी सरकारची उद्दिष्टे होती.....

(अ) जपानचे नवीन सरकार मजबूत करणे

(ब) परकीयांचे जपानवर आक्रमण होऊ न देणे

(क) परकीयांनी जपानवर लादलेल्या सीमाशुल्काच्या स्वातंत्र्यावरील प्रतिबंध नष्ट करणे
(ड) वरील सर्व

(६) १८८४ मधील चीन-जपान यांच्यात कोरियावरून झालेल्या संघर्षाचा शेवट १८८५ मध्ये जपान झाला .....

(अ) टिन्स्टीनचा तह (ब) नान्कींगचा तह (क) पेकिंगचा तह (ड) शिमोनोसेकीचा तह

(७) चीन-जपान यांच्यात १८९४-९५ साली झालेल्या युद्धाचा शेवट तहाने झाला.

(अ) टिन्स्टीनचा तह (ब) नान्कींगचा तह (क) पेकिंगचा तह (ड) शिमोनोसेकीचा तह

(८) शिमोनोसेकीच्या तहाने जपानला प्रदेश मिळाला.....

(अ) लिआओतुंग परगणा (ब) फोर्मोसा बेट (क) पेस्कॅडोरस बेट (ड) वरील सर्व

(९) लिआओतुंग बंदर मुक्तद्वार होते .....

(अ) कोरियाचे (ब) मांचूरियाचे (क) मलेशियाचे (ड) वरीलपैकी एकही नाही.

(१०) ट्रान्ससैबेरियन रेल्वेमुळे चीनमध्ये.....याचा साम्राज्यविस्तार होणार होता.

(अ) जपानचा (ब) रशियाचा (क) फ्रान्सचा (ड) जर्मनीचा

(११) कोरियाची राणी मिन हिचा मृत्यू झाला .....

(अ) ऑक्टो. १८९४ (ब) ऑक्टो. १८९३ (क) ऑक्टो. १८९५ (ड) ऑक्टो. १८९६

(१२) रशियाचा पोर्ट आर्थस्वर अधिकार प्रस्थापित झाला. ....

(अ) इ. स. १८९५ (ब) इ. स. १८९६ (क) इ. स. १८९७ (ड) इ. स. १८९८

(१३) मन-कान-कोकान करार झाला .....

(अ) रशिया-जपान यांच्यात (ब) जपान-चीन यांच्यात

(क) रशिया-चीन यांच्यात (ड) इंग्लंड-जपान यांच्यात

(१४) मन-कान-कोकान करारानुसार वर्चस्व राहणार होते .....

(अ) कोरियावर जपानचे (ब) मांचूरियावर रशियाचे

(क) दोन्ही बरोबर (ड) दोन्ही वूक

(१५) निशिरोसेन करार यांच्यात झाला.....

(अ) १८९८ मध्ये रशिया-चीनमध्ये

(ब) १८९८ मध्ये रशिया-जपानमध्ये

(क) १८९८ मध्ये रशिया-मांचूरियामध्ये

(ड) १८९८ मध्ये रशिया-कोरियामध्ये

प्रकरण ८.

(१) पहिले महायुद्ध इ. स. ....मध्ये झाले.

(अ) १९१८ (ब) १९३९ (क) १९१२ (ड) १९१४

(२) पहिल्या महायुद्धकाळात जर्मनीचा कैसर होता.....

(अ) विल्यम कैसर पहिला (ब) विल्यम कैसर दुसरा

(क) बिस्मार्क (ड) वरीलपैकी एकही नाही

(३) महायुद्धाचे तात्कालिक कारण .....

(अ) बाल्कन युद्धे (ब) विल्यम कैसर दुसरा

(क) आर्च ड्यूक फर्डिनंड याचा वध

(ड) कैसर विल्यम २ चे परराष्ट्रीय धोरण

(४) जर्मनीने आपल्या आरमाराचा विकास केला कारण .....

(अ) विल्यम पहिला याला जर्मनीचा साम्राज्याविस्तार करावयाचा होता.

(ब) बिस्मार्क याला जर्मनीचा साम्राज्याविस्तार करावयाचा होता

(क) जर्मनीला इंग्लंडशी मैत्रीसंबंध ठेवावयाचे होते

(ड) कैसर विल्यम द्वितीयला साम्राज्याविस्तार करावयाच्या असल्याने इंग्लंडशी आरामारी स्पर्धा करणे आवश्यक वाटले.

(९) अल्सेस-लोरेनची समस्या निर्माण झाली .....

(अ) सेडॉनच्या लढाईत ऑस्ट्रियाच्या पराजय केल्यावर वरील प्रदेश जर्मनीने आपल्या राज्यास जोडला

(ब) सॅडोवाच्या लढाईत ऑस्ट्रियाचा पराजय केल्यावर वरील प्रदेश जर्मनीने आपल्या राज्यास जोडला

(क) डेन्मार्कचा पराजय केल्यावर वरील प्रदेश जर्मनीने आपल्या राज्यास जोडला

(ड) वरीलपैकी एकही विधान बरोबर नाही

(६) बर्लिन-बगदाद रेल्वे योजनेमुळे सर्वाधिक फायदा होणार होता.....

(अ) इंग्लंडचा (ब) जर्मनीचा (क) ऑस्ट्रियाचा (ड) तुर्कस्थानचा

(९) बर्लिन-बगदाद रेल्वे योजनेमुळे ..... ही राष्ट्रे एकमेकांचे विरोधक बनली

(अ) इंग्लंड व जर्मनी (ब) इंग्लंड व तुर्कस्थान

(क) इंग्लंड व ऑस्ट्रिया (ड) इंग्लंड व फ्रांस

(८) ऑस्ट्रियाने इ. स. १९०८ मध्ये बॉस्निया व हर्जगोविना आपल्या राज्यास जोडले.....

(अ) ऑस्ट्रियाला आपल्या राज्य विस्तार करावयाचा होता

(ब) ऑस्ट्रियातील स्लाव्ह लोकांना सर्बियामध्ये समाविष्ट व्हावयाचे होते

(क) १९०८ मध्ये तरुण तुर्क क्रांती झाली. ती प्रबळ होण्याआधीच वरील प्रांत आपल्या राज्यास जोडता येणार होते.

(ड) वरीलपैकी एकही विधान बरोबर नाही.

(९) मोराक्को प्रकरणावरून जर्मनीने पॅथर ही युद्धनौका अगादीर येथे ..... मध्ये आणली.

(अ) इ. स. १९११ (ब) इ. स. १९१२ (क) इ. स. १९१३ (ड) इ. स. १९१४

(१०) ४ ऑगस्ट १९१४ रोजी इंग्लंडने महायुद्धात भाग घेतला. कारण .....

(अ) जर्मनीने बेल्जियमवर आक्रमण केले.

(ब) जर्मनीने सर्बियावर आक्रमण केले.

(क) रशियाने सर्बियाच्या बाजूने युद्धात भाग घेतला.

(ड) रशियाने इटलीवर आक्रमण केले.

(११) १९०२ मध्ये झालेल्या गुप्त करारानुसार इटलीने मदत करण्याचे ठरविले.....

(अ) जर्मनी-ऑस्ट्रियाला (ब) इंग्लंड-फ्रांसला

(क) वरीलपैकी दोन्ही पर्याय बरोबर आहेत

(ड) वरीलपैकी दोन्ही पर्याय चूक आहेत

(१२) अमेरिकेने पहिल्या महायुद्धात भाग घेतला. कारण....

(अ) अमेरिका दोस्त राष्ट्रांना अप्रत्यक्षपणे मदत करीतच होता.

(ब) जर्मन पाणबुड्यांनी अमेरिकन जहाजांवर आक्रमण केले.

(क) अमेरिका दोस्त राष्ट्रांना मदत करीत होते; ते जर्मनीला आवडले नाही.

(ड) अमेरिकाच्या तुझे विल्सनने जाहीर केलेली १४ कलमी योजना जर्मनीला आवडली नाही.

(१३) महायुद्धात तुर्कस्थानने ..... यांच्या बाजूने भाग घेतला.

(अ) जर्मनी-ऑस्ट्रियाच्या (ब) इंग्लंड-फ्रांसच्या (क) दोन्ही विधाने बरोबर आहेत. (ड) दोन्ही विधाने चूक आहेत.

(१४) ..... या राष्ट्राने सर्बियावर २८ नोव्हेंबर १९१५ रोजी विजय मिळविला.

(अ) बल्गेरियाने (ब) रशियाने (क) जर्मनीने (ड) जर्मनीने-ऑस्ट्रियाच्या संयुक्त सैन्याने

(१५) लुसिटानिया या इंग्लंडच्या व्यापारी जहाजात सर्वाधिक प्रवाशांची संख्या होती .....

(अ) अमेरिकनांची (ब) इंग्लंडची (क) फ्रांसची (ड) तुर्कस्थानची

(१६) इटली हे राष्ट्र दोस्तांना ..... या वर्षी येऊन मिळाला.

(अ) १९१४ (ब) १९१५ (क) १९१६ (ड) १९१७

(१७) .....या आरमारी युद्धानंतर इंग्लंडला महायुद्धामध्ये विजय मिळू लागला.

(अ) गॅलिपोलीची लढाई (ब) मान नदीवरील लढाई (क) जेटलंडची लढाई (ड) सोम नदीवरील लढाई

(१८) लुसिटानिया ही बोट जर्मन पाणबुड्यांनी बुडविल्याने युद्धात भाग घेतला .....

(अ) अमेरिकेने (ब) इंग्लंडने (क) फ्रांसने (ड) इटलीने

प्रकरण ९.

(१) व्हासाय कराराच्या वेळी अमेरिकेचा अध्यक्ष ..... होता.

(अ) वुड्रो विल्सन (ब) लॉर्ड जॉर्ज (क) रुझवेल्ट थिओडोर (ड) रुझवेल्ट एफ. डी.

(२) व्हासाय कराराच्या वेळी इंग्लंडचा पंतप्रधान .....होता.

(अ) अँटली (ब) लॉर्ड जॉर्ज (क) चर्चिल (ड) डफरीन

(३) व्हासाय कराराच्या वेळी फ्रांसचा पंतप्रधान ..... होता.

(अ) जॉफ्रे (ब) द. गॉल (क) क्लेमेन्सो (ड) निवेल

(४) व्हासाय कराराच्या वेळी इटलीचा पंतप्रधान .....होता.

(अ) व्हिक्टर इमॅन्युअल द्वितीय (ब) क्लेमेंसो (क) ओरलँडो (ड) वरील पैकी एकही नाही.

(५) १४ कलमी योजना घोषित करण्यात आली .....

(अ) अमेरिके तर्फे (ब) इंग्लंडतर्फे (क) फ्रांस तर्फे (ड) इटली तर्फे

(६) व्हासाय करारानुसार अलसेस-लोरेनचा प्रदेश .....मिळाला.

(अ) इंग्लंडला (ब) ऑस्ट्रियाला (क) जर्मनीला (ड) फ्रांस

(७) व्हासाय करारानुसार 'सार' प्रदेशावर ..... शासन ठेवण्यात आले.

(अ) राष्ट्रसंघाचे (ब) फ्रांसचे (क) इंग्लंडचे (ड) इटलीचे

(८) व्हासाय करारानुसार .....ची नव्याने राष्ट्रनिर्मिती झाली.

(अ) पूर्व जर्मनी (ब) पश्चिम जर्मनी (क) पोलंड (ड) स्वित्झर्लंड

(९) सेंट जर्मेनचा तह ..... या राष्ट्राशी करण्यात आला.

(अ) ऑस्ट्रिया (ब) हंगेरी (क) जर्मनी (ड) तुर्कस्थान

(१०) न्युलीचा तह ..... या राष्ट्राशी करण्यात आला.

(अ) हंगेरी (ब) बल्गेरिया (क) जर्मनी (ड) तुर्कस्थान

(११) ट्रिऑनचा तह ..... या राष्ट्राशी करण्यात आला.

(अ) बल्गेरिया (ब) जर्मनी (क) तुर्कस्थान (ड) हंगेरी

(१२) सेव्हर्सचा तह ..... या राष्ट्राशी करण्यात आला.

(अ) तुर्कस्थान (ब) हंगेरी (क) जर्मनी (ड) बल्गेरिया

(१३) लॉसेनचा तह ..... या राष्ट्राशी करण्यात आला.

(अ) तुर्कस्थान (ब) हंगेरी (क) जर्मनी (ड) बल्गेरिया
(१४) व्हर्सायाचा तह ..... या राष्ट्रांशी करण्यात आला.

प्रकरण १०.

(१) राष्ट्रसंघाचे मुख्य उद्दिष्ट होते .....

- (अ) राष्ट्र-राष्ट्रांमधील मतभेद दूर करणे.
(ब) आंतरराष्ट्रीय शांतता व सुरक्षितता निर्माण करणे.
(क) राष्ट्र-राष्ट्रांमध्ये सतत बैठकी घेऊन विचारविनिमय करणे.
(ड) वरील तीन पर्यायांपैकी एकी बरोबर नाही.

(२) राष्ट्रसंघाची महासभा म्हणजे .....

- (अ) सर्व राष्ट्रांच्या प्रतिनिधींची सभा
(ब) राष्ट्रसंघाचे दैनंदिन कामकाज पहाणारी संस्था.
(क) आंतरराष्ट्रीय समस्यांवर चर्चा करणारी सभा.
(ड) न्यायदान करणारी संस्था

(३) राष्ट्रसंघाच्या परिषदेची जबाबदारी होती .....

- (अ) राष्ट्र-राष्ट्रांमध्ये सुरक्षा प्रस्थापित करणे.
(ब) सचिवालयाच्या कामकाजावर देखदेख ठेवणे.
(क) आंतरराष्ट्रीय परिषदांचे आयोजन करणे.
(ड) वरील तीनही पर्याय बरोबर आहेत.

(४) राष्ट्रसंघाच्या सचिवालयाचे पहिले सचिव ..... होते.

- (अ) सर एरिक ड्रमण्ड (ब) ऊ थांट (क) कोफी अन्नान
(ड) वरील पैकी एकही पर्याय बरोबर नाही.

(५) राष्ट्रसंघाच्या आंतरराष्ट्रीय न्यायालयाची मुख्य कचेरी ....

- (अ) जिनेव्हा (ब) हेग (क) रोम (ड) पॅरिस

(६) १९३० मध्ये आंतरराष्ट्रीय न्यायालयातील न्यायाधीशांची संख्या होती.....

- (अ) ९ (ब) ४ (क) १५ (ड) १६

(७) जगाच्या आर्थिक स्थितीबाबत आकडेवारी गोळा करण्यासाठी राष्ट्रसंघाने १९२० मध्ये परिषद घेतली .....

- (अ) पॅरिस येथे (ब) जिनेव्हा येथे (क) रोम येथे (ड) ब्रुसेल्स येथे

(८) जागतिक आरोग्य संघटनेची षण्वत्स्र स्थापना झाली.....

- (अ) १९२० (ब) १९२१ (क) १९२२ (ड) १९२३

(९) कोपर्चु प्ररकण घडले .....

(अ) ग्रीसच्या भूमीवर ऑगस्ट १९२३ मध्ये

(ब) अल्बनियाच्या भूमीवर ऑगस्ट १९२३ मध्ये

(क) इटलीच्या भूमीवर ऑगस्ट १९२३ मध्ये

(ड) बल्गेरियाच्या भूमीवर ऑगस्ट १९२३ मध्ये

(१०) जपानने मांचुरिया येथे 'मांचुकुओ' सरकार स्थापन केले....

(अ) सप्टेंबर १९३० (ब) सप्टेंबर १९३१ (क) ऑक्टोबर १९३० (ड) ऑक्टोबर १९३१

(११) राष्ट्रसंघाची स्थापान करण्यात पुढाकार घेतला ....

(अ) वुड्रो विल्सन (ब) लॉर्ड जॉर्ज (क) ओरलॅंडो (ड) वलेमेंसो

प्रकरण ११.

(१) जर्मनीने पहिल्या महायुद्धात भाग घेतला .....

(अ) २० जुलै १९१६ (ब) ३० जुलै १९१४

(क) १ ऑगस्ट १९१४ (ड) ४ ऑगस्ट १९१४

(२) पहिल्या महायुद्धानंतर नाझीवादाचा उदय झाला .....

(अ) इटलीत (ब) जर्मनीत (क) रशियात (ड) स्पेनमध्ये

(३) हिटलरचा जन्म झाला .....

(अ) २० एप्रिल १८८८ रोजी (ब) २० एप्रिल १८८९ रोजी

(क) २० एप्रिल १८९० रोजी (ड) २० एप्रिल १८९१ रोजी

(४) नाझी पक्षाची स्थापना केली .....

(अ) हिटलरने (ब) हेसने (क) गोअरिंगने (ड) गोबेल्सने

(९) १९३२ च्या निवडणुकीतील हिटलरचा प्रतिस्पर्धी ....

(अ) स्ट्रेसमन (ब) स्मट्स (क) ल्युडेनडॉर्फ (ड) हिडेनबुर्ग

(६) हिटलर-जर्मनीचा प्रधानमंत्री बनला.....

(अ) जाने. १९३० (ब) जाने. १९३२ (क) जाने. १९३३ (ड) जाने. १९३४

(७) हिटलरने पोलंडशी अनाक्रमण करार केला. ....

(अ) जाने. इ. स. १९३० (ब) जाने. इ. स. १९३२

(क) जाने. इ. स. १९३३ (ड) जाने. इ. स. १९३४

(८) विल्यम दुसऱ्याने राजत्याग केल्यावर जर्मनीत लोकसत्ताक सरकार स्थापन झाले. ....

(अ) बर्लिन (ब) फ्रँकफर्ट (क) वायमर (ड) एकही पर्याय बरोबर नाही

(९) व्हर्सायच्या करारावर जर्मनीतर्फे सहाय्य केल्या .....
(अ) विल्यम दुसरा (ब) गस्टेव्ह नोस्के (क) फ्रेडरिक एबर्ट (ड) हिंडेनबर्ग

(१०) जर्मनीमधील नाणे .....

(अ) पाऊंड (ब) रुबेल्स (क) मार्क (ड) लीरा

(११) जर्मनीमधील संसद .....

(अ) राईशटॅग (ब) ड्यूमा (क) वेंबर ऑफ डेप्युटीज (ड) इस्टेट्स् जनरल

(१२) हिटलरने लिहिलेले आत्मचरित्र .....

(अ) माईन काम्फ (ब) माझा जीवनसंघर्ष (क) दोन्ही बरोबर (ड) दोन्ही चूक

(१३) हिटलरने सहकारी .....

(अ) रोएम (ब) फेडर (क) गोअरिंग (ड) वरील सर्व

प्रकरण १२.

(१) मुसोलिनीचे जन्मवर्ष .....

(अ) १८८२ (ब) १८८३ (क) १८८४ (ड) १८८५

(२) मुसोलिनीने स्थापन केलेल्या पक्षाचे नाव .....

(अ) सोशॅलिस्ट (ब) साम्यवादी (क) नाझी (ड) फॅसिस्ट

(३) इटलीत फॅसिझमची सुरुवात झाली .....

(अ) मार्च १९१९ (ब) मार्च १९२० (क) मार्च १९२१ (ड) वरीलपैकी एकही नाही

(४) पॅरिस शांतता परिषदेत चार बड्या राष्ट्रांमध्ये इटलीतर्फे .....हा नेता हजर होता.

(अ) मुसोलिनी (ब) व्हिक्टर इमॅन्युअल दुसरा

(क) ओरलॅंडो (ड) व्हिक्टर इमॅन्युअल तिसरा

(५) इटलीतील वर्गसंघर्षाचा शेवट करण्याचा प्रयत्न केला.....

(अ) व्हिक्टर इमॅन्युअल दुसरा (ब) मुसोलिनी

(क) ओरलॅंडो (ड) व्हिक्टर इमॅन्युअल तिसरा

(६) इटलीतील नाणे .....

(अ) मार्क (ब) पाऊंड (क) लीरा (ड) डॉलर

(७) पॅरिस शांतता परिषदेत इटलीला प्रदेश मिळाला .....

(अ) गोरिझिया प्रदेश (ब) टिरोलचा प्रदेश

- (क) केपप्लांकापर्यंत असलेला दालमाशियाचा प्रदेश
 (ड) इटलीच्या उत्तरसीमेजवळील ८९०० चौरस मैल
 (८) महायुद्धानंतर इटलीमध्ये ..... विचारसरणी अधिक प्रिय झाली.
 (अ) लोकशाही (ब) समाजवादी (क) राजतंत्र (ड) कॅथॉलिक धर्मप्रधान
 (९) मुसोलिनीने इटलीमध्ये .....विचारसरणी लोकप्रिय केली.
 (अ) फॅसिस्ट (ब) साम्यवादी (क) समाजवादी (ड) राजतंत्रवादी
 (१०) फॅसिस्टांनी विरोध केला .....
 (अ) साम्यवादाला (ब) लोकशाहीला (क) दोन्ही बरोबर (ड) दोन्ही चूक
 (११) फॅसिस्ट पक्षाचा गणवेश ..... रंगाचा होता.
 (अ) खाकी रंगाचा (ब) काळ्या रंगाचा (क) लाल रंगाचा (ड) निळ्या रंगाचा
 (१२) १९१९ च्या निवडणूकांमध्ये फॅसिस्ट पक्षाला चेंबर ऑफ डेप्युटिजमध्ये जागा मिळाल्या.....
 (अ) २० (ब) २१ (क) २२ (ड) २३
 (१३) मुसोलिनीने रोमने दिशेने सैन्य पाठविल्यावर तो स्वतः मात्र .....येथे होता.
 (अ) व्हेनिस (ब) मिलान (क) सार्डिनिया (ड) नेपल्स

प्रकरण १३.

- (१) डॉविस योजना फ्रांसने मान्य केली, त्यावेळचा फ्रांसचा पंतप्रधान .....
 (अ) पार्डन्केर (ब) एडवर्ड हॅरियट (क) वलेसेन्सो (ड) सर्व चूक
 (२) आर्थिक मंदीची लाट आली.....
 (अ) १९२३ (ब) १९२९ (क) १०३० (ड) १९३१
 (३) आर्थिक मंदीचे कारण .....
 (अ) जागतिक क्षेत्रात सुवर्णसाठ्याचा तुटवडा पडू लागला.
 (ब) जगातील राष्ट्रांनी आर्थिकबाबतील आयात कराच्या भिंती उभारल्या
 (क) कारखान्यांमधून पक्क्या मालाचे भरपूर उत्पादन झाले.
 (ड) तीनही पर्याय बरोबर आहेत.
 (४) आर्थिक मंदीवर तोडगा काढण्यासाठी परिषद घेण्यात आली.....
 (अ) पॅरिस (ब) अल्जेसिरास (क) लंडन (ड) लॉसेन

- (९) लॉसेन परिषदेत पुढील राष्ट्रांचे प्रतिनिधी होते .....

- (अ) इंग्लंड, फ्रांस, बेल्जियम व इटली (ब) इंग्लंड, फ्रांस, जर्मनी व इटली
 (क) इंग्लंड, इटली, जर्मनी व अमेरिका (ड) इंग्लंड, बेल्जियम, जर्मनी व फ्रांस
- (६) जंटलमेन्स अॅग्रीमेंट करार .....या परिषदेत करण्यात आला.
 (अ) लंडन (ब) लॉसेन (क) पॅरिस (ड) अल्जेसिरास
- (७) फ्रांसने बेल्जियमशी करार केला ....
 (अ) ७ सप्टेंबर १९२० (ब) ७ सप्टेंबर १९२१
 (क) ७ ऑक्टोबर १९२० (ड) ७ ऑक्टोबर १९२१
- (८) फ्रांस-पोलंड यांच्यात मैत्री करार घडून आला.....
 (अ) १९ फेब्रुवारी १९२१ (ब) १९ फेब्रुवारी १९२०
 (क) २० फेब्रुवारी १९२० (ड) वरील पैकी एकही पर्याय बरोबर नाही.
- (९) २३ एप्रिल १९२१ रोजी फ्रांसने अनाक्रमणवा करार केला.....
 (अ) झेकोस्लोव्हाकिय, हंगेरी व इटलीशी (ब) झेकोस्लोव्हाकिय, युगोस्लाव्हिया व हंगेरीशी
 (क) झेकोस्लोव्हाकिय, युगोस्लाव्हिया व रुमानियाशी
 (ड) झेकोस्लोव्हाकिय, युगोस्लाव्हिया व इटलीशी.
- (१०) रोपोलो करार (१९२२) घडून आला.....
 (अ) जर्मनी व रशिया यांच्यात (ब) जर्मनी व इटली यांच्यात
 (क) जर्मनी व हंगेरी यांच्यात (ड) जर्मनी व तुर्कस्थान यांच्यात
- (११) जिनेव्हा कराराच्या (१९२४) वेळी शिफारशीवर भर देण्यात आला.
 (अ) आक्रमक युद्धास आंतरराष्ट्रीय गुन्हा मानण्यात आले
 (ब) राष्ट्रसंघाच्या सदस्य राष्ट्रविरुद्ध दुसऱ्या राष्ट्राने युद्ध पुकारू नये
 (क) दोन्ही बरोबर (ड) दोन्ही चूक
- (१२) लोकानो करार .... या नावाने प्रसिद्ध आहे.
 (अ) जिनेव्हा करार (ब) व्हाईनलँड करार (क) पॅरिस करार (ड) व्हाईनलँड करार
- (१३) लोकानो करार झाला, ते वर्ष .....
- (अ) १९२३ (ब) १९२७ (क) १९२४ (ड) १९२६

प्रकरण १४.

- (१) १४ ऑगस्ट १९४१ रोजी .... हे दोघे अटलांटिक महासागरातील एका अज्ञातस्थळी एकत्र आले.
 (अ) रुझवेल्ट व चर्चिल (ब) चर्चिल व स्टॅलिन
 (क) चर्चिल व चांग कैशेक (ड) रुझवेल्ट व स्टॅलिन

- (२) आंतराष्ट्रीय न्यायालयातील न्यायाधीशांनी नेमणूक करते....
- (अ) साधारण सभा (ब) सुरक्षा परिषद
(क) सचिवालय (ड) साधारण सभा व सुरक्षा परिषद
- (३) आंतराष्ट्रीय न्यायाधीशांची नेमणूक वर्षासाठी असते....
- (अ) २ (ब) ३ (क) ५ (ड) ९
- (४) आंतराष्ट्रीय न्यायालयाचे कामकाज ..... भाषांमधून पाहण्यात येते.
- (अ) इंग्रजी व फ्रेंच (ब) इंग्रजी व स्पॅनिश
(क) इंग्रजी व जर्मन (ड) अमेरिकन इंग्लिश व रशियन
- (५) संयुक्त राष्ट्रसंघाचे दैनंदिन तसेच कार्यालयीन समिती कामकाज पाहते....
- (अ) सुरक्षा परिषद (ब) साधारण सभा (क) सचिवालय (ड) तीनही वृक
(६) महासचिव हा प्रमुख आहे....
- (अ) संयुक्त राष्ट्रसंघाचा (ब) सचिवालयाचा
(क) साधारण सभेचा (ड) आर्थिक व सामाजिक परिषदेचा
- (७) संयुक्त राष्ट्रसंघाचे पहिले महासचिव होते....
- (अ) नॉर्वेचे ट्रिग्वे (ब) स्वीडनचे डॉ. दाग हॅमरशील्ड
(क) ब्रह्मदेशाचे ऊ थांट (ड) कोफी अन्नान
- (८) आंतराष्ट्रीय कामगार संघटनेचे कार्यालया आहे.
- (अ) पॅरिस (ब) वॉशिंग्टन (क) न्यूयॉर्क (ड) जिनेव्हा
- (९) खाद्य आणि कृषी संघटनेचे मुख्य कार्यालया आहे. ....
- (अ) पॅरिस (ब) वॉशिंग्टन (क) रोम (ड) जिनेव्हा
- (१०) आंतराष्ट्रीय नाणेनिधीची स्थापना झाली. ....
- (अ) २७ डिसेंबर १९४५ (ब) १७ डिसेंबर १९४४
(क) १७ डिसेंबर १९४६ (ड) २७ डिसेंबर १९४२
- (११) जागतिक बँकेची स्थापना झाली ....
- (अ) १७ डिसेंबर १९४६ (ब) १७ डिसेंबर १९४५
(क) जून १९४६ (ड) जून १९४५
- (१२) जागतिक बँकेच्या प्रत्यक्ष कामकाजास सुरुवात झाली ....
- (अ) १७ डिसेंबर १९४६ (ब) १७ डिसेंबर १९४५
(क) जून १९४६ (ड) जून १९४५

प्रकरण १७.

(१) 'शीतयुद्ध' हे नामाभिधान ...याने केले.

(अ) चर्लिल (ब) रुझवेल्ट (क) वॉल्टर लिप्मन (ड) आयसेन हॉवर

(२) शीतयुद्ध म्हणतं .....

(अ) राष्ट्र-राष्ट्रमध्ये प्रत्यक्ष युद्ध करणे.

(ब) प्रत्यक्ष युद्ध न करता युद्धास अनुकूल परिस्थिती निर्माण करणे.

(क) दोन्ही बरोबर

(ड) दोन्ही चूक

(३) शीतयुद्धामध्ये द्विधृतीकरण झाले .....

(अ) साम्यवादी आणि भांडवलशाही (ब) साम्यवादी व समाजवादी

(क) भांडवलशाही आणि हुकूमशाही (ड) साम्यवादी व हुकूमशाही

(४) जर्मनीचे दोन तुकडे झाल्यावर विभाजित जर्मनीवर ... या गटाचे वर्चस्व होते.

(अ) इंग्लंड- अमेरिका (ब) अमेरिका- रशिया (क) इंग्लंड- फ्रांस (ड) फ्रांस-रशिया

(५) मार्शल टीटो हा ... येथील नेता होता.

(अ) झेकोस्लोव्हाकिया (ब) रशिया (क) रुमानिया (ड) युगोस्लाव्हिया

(६) इराणमधून ... या देशाने दुसऱ्या महायुद्धानंतर आपले सैन्य माघारी घेतले नाही.

(अ) इंग्लंड (ब) रशिया (क) अमेरिका (ड) फ्रांस

(७) नोव्हेंबर १९४७ मध्ये ... येथे इराण सरकार विरुद्ध बंड झाले.

(अ) तेहेरान अझरबैजान (ब) अझरबैजान (क) दोन्ही बरोबर (ड) दोन्ही चूक

(८) इराण - रशिया यांच्यात ... रोजी करार झाला.

(अ) नोव्हेंबर १९४७ (ब) २ मार्च १९४६ (क) एप्रिल १९४६ (ड) एप्रिल १९४७

(९) इराण-रशिया करारमुळे ..... यांच्यात तेंढ वाढली.

(अ) अमेरिका-इराण (ब) इंग्लंड-इराण (क) अमेरिका-रशिया (ड) तीनही चूक

(१०) १९४४ मध्ये ग्रीसबाबत ...यांच्यात करार झाला.

(अ) इंग्लंड फ्रांस (ब) इंग्लंड-रशिया (क) रशिया-अमेरिका (ड) रशिया-फ्रांस

(११) ग्रीसमध्ये असलेल्या इंग्लंडसमर्थक राजसत्ते विरुद्ध बंड झाले....

(अ) १९४२ (ब) १९४४ (क) १९४६ (ड) १९४८

(१२) अणुबॉम्बचा शोध लागला .....

(अ) रशियामध्ये (ब) इंग्लंडमध्ये (क) फ्रांसमध्ये (ड) अमेरिकेमध्ये

प्रकरण १६.

(१) पहिल्या महायुद्धानंतर आर्थिक मंदीची लाट इ.स. .... मध्ये झाली.

(अ) १९२८-२९ (ब) १९२९-३० (क) १९३०-३१ (ड) १९३१-३२

(२) जागतिक बँकेचे ... हे शिल्पकार आहेत.

(अ) जॉन मेनार्ड केन्स (ब) अल्फ्रेड मार्शल

(क) डेव्हिड रिकार्डो (ड) थॉमस माल्थस

(३) अमेरिकेने मार्शल योजना घोषित केली.....

(अ) १९४७ (ब) १९४६ (क) १९४७ (ड) १९४८

(४) १९४७ मध्ये ..... कामकाज सुरु झाले.

(अ) आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी (ब) जागतिक बँक

(क) वरील दोन्ही बरोबर (ड) वरील पैकी एकही बरोबर नाही.

(५) १९७६ मध्ये जागतिक बँके अंतर्गत ..... उपसंस्थेची स्थापना करण्यात आली.

(अ) आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी (ब) इंटरनॅशनल डेव्हलपमेंट असोसिएशन

(क) इंटरनॅशनल फायनान्स कॉर्पोरेशन (ड) वरील सर्व

(६) भारतामध्ये उदारीकरण प्रारंभ झाली त्यावेळी पंतप्रधान .... होते.

(अ) डॉ. मनमोहनसिंग (ब) राजीव गांधी

(क) अटलबिहारी वाजपेयी (ड) नरसिंहराव